

Sprawozdanie opisowe Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6-ciu miesięcy zakończonych 30 czerwca 2020 r.

Millennium
bank

SPIS TREŚCI

1.	BANK MILLENNIUM I UWARUNKOWANIA RYNKOWE.....	3
1.1.	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM.....	3
1.2.	GLÓWNE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE I BIZNESOWE GRUPY	5
1.3.	NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 1 PÓLROCZU 2020 ROKU	10
1.4.	INFORMACJA O AKCJACH I RATINGACH	13
1.5.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	14
1.6.	CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI MAKROEKONOMICZNEJ DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM.....	16
1.7.	WPLYW PANDEMII KORONAWIRUSA COVID-19 NA DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.	17
1.8.	WSPARCIE DLA KLIENTÓW W CZASIE EPIDEMII COVID-19.....	17
1.9.	RYZIKO PRAWNE WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH	18
1.10.	INNE CZYNNIKI RYZYKA	19
2.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM	20
2.1.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY	20
2.2.	BILANS.....	24
3.	OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ	29
3.1.	INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA.....	29
3.2.	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	30
3.3.	APLIKACJA SMART-SHOPPINGOWA GOODIE.....	34
3.4.	BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	34
4.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	39
4.1.	PRZEGLĄD ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	39
4.2.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	42
4.3.	RYZIKO KREDYTOWE	47
4.4.	POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA	50
5.	WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU.....	55
5.1.	WALNE ZGROMADZENIE BANKU MILLENNIUM	55
5.2.	ODPOWIEDZIALNY BIZNES I DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA.....	56
6.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	60
6.1.	PREZENTACJA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM.....	60
6.2.	WYBÓR PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	60

Następujące informacje są przedstawione w finansowym Raporcie Grupy Kapitałowej za pierwsze półrocze 2020:

1. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank (rozdział 7.2)
2. Wskazanie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarytelności Banku (rozdział 9)
3. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi (rozdział 7.1-2)

1. BANK MILLENNIUM I UWARUNKOWANIA RYNKOWE

1.1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM

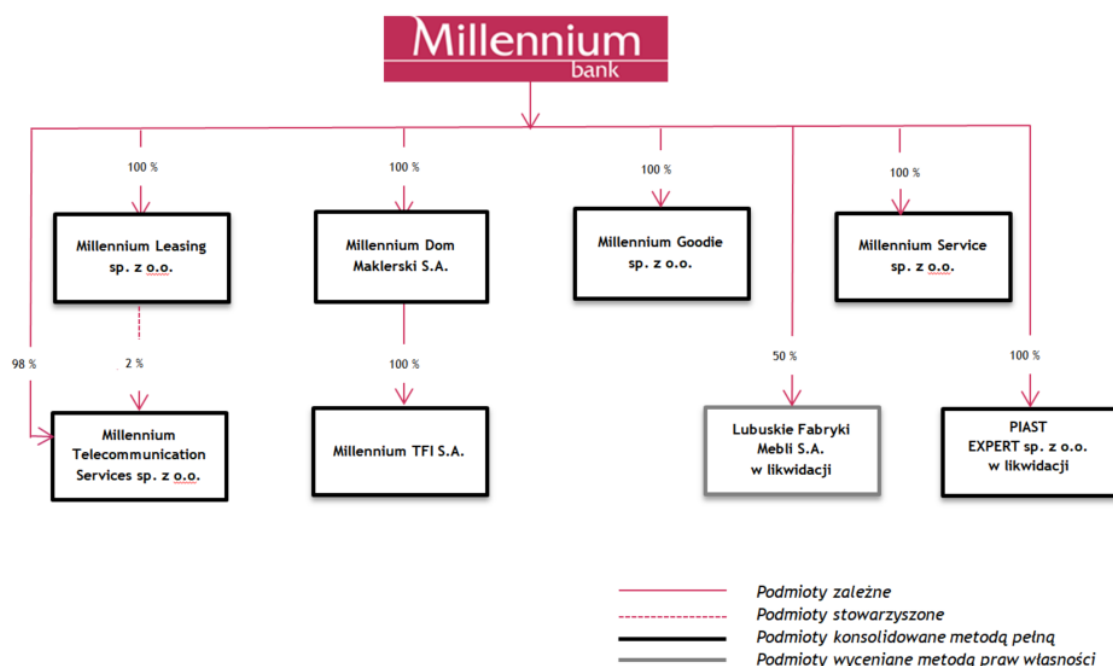
Bank Millennium powstał w 1989 roku jako jeden z pierwszych polskich banków komercyjnych. Obecnie jest jednym z 7 największych pod względem aktywów w Polsce banków komercyjnych kierującym swoje usługi do wszystkich segmentów rynku poprzez sieć oddziałów, sieci indywidualnych doradców oraz bankowość elektroniczną i mobilną.

Od początku swojej działalności wyznacza trendy w polskiej bankowości, na przykład był pierwszym bankiem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz wydawcą pierwszej na polskim rynku karty płatniczej. Bank spełnia najwyższe standardy ładu korporacyjnego, realizuje programy społeczne wspierające rozwój kultury oraz edukację młodzieży.

Bank Millennium jest liderem rynku w obszarze innowacji rozumianych jako nowości technologiczne i udogodnienia procesowe. Innowacyjność w Banku Millennium jest częścią jego strategii biznesowej.

Bank Millennium jako podmiot dominujący wraz ze swoimi spółkami zależnymi, tworzy Grupę Banku Millennium - jedną z najbardziej nowoczesnych i najbardziej kompleksowo rozwijających się grup finansowych w Polsce o zatrudnieniu na poziomie 8.141 (etaty)

Ogólna struktura Grupy na dzień 30.06.2020:

Najważniejszymi spółkami w działalności biznesowej Grupy są: Millennium Leasing (działalność leasingowa), Millennium Dom Maklerski (działalność brokerska) i Millennium TFI (fundusze inwestycyjne). Od 2016 roku Millennium Goodie Spółka z o.o. prowadzi wraz z Bankiem

innowacyjną, opartą na zaawansowanej technologii platformę smartshoppingową. Oferta wyżej wymienionych spółek stanowi uzupełnienie usług i produktów oferowanych przez Bank Millennium.

Podmiotem dominującym dla Banku Millennium jest Banco Comercial Portugues - wiodący bank portugalski notowany na giełdzie papierów wartościowych w Lizbonie.

W dniu 16 czerwca 2020 roku Bank powziął informację o wydaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwolenia na utworzenie banku hipotecznego pod firmą „Millennium Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie.

Kapitał zakładowy Millennium Banku Hipotecznego Spółka Akcyjna wynosić będzie 40.000.000 zł i zostanie w całości pokryty przez Bank Millennium S.A. wkładem pieniężnym w wysokości 20.000.000 zł. Akcje imienne zwykłe w liczbie 40.000.000 o wartości nominalnej 1 zł każda akcja zostaną objęte przez Bank po cenie emisyjnej 3 zł każda akcja

Model biznesowy

Bank Millennium prowadzi działalność w oparciu o model biznesowy bazujący na pięciu filarach:

1. KLIENTOCENTRYCZNOŚĆ

Jesteśmy najbardziej klientocentrycznym bankiem, który nieustannie się rozwija. Chcemy być najbardziej spersonalizowanym bankiem na skalę masową.

2. CYFROWOŚĆ I NOWE TECHNOLOGIE

Jesteśmy liderem bankowości cyfrowej, oferując połączenie szerokiego zakresu dotarcia i wysokiej jakości usług.

3. ZDOLNOŚĆ DO WZROSTU ORGANICZNEGO

Rośniemy najszybciej wśród banków w zakresie pozyskiwania klientów z główną relacją.

4. EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA

Mamy wiodący efektywny kosztowo model, zbudowany na najnowszej technologii i elastyczny pod kątem zmian i wzrostu skali Banku.

5. ELASTYCZNOŚĆ W REAGOWANIU NA ZMIANY

Bank Millennium posiada elastyczny model operacyjny, kulturę organizacyjną umożliwiającą szybkie reagowanie oraz kompetencje cyfrowe i analizy danych.

Fundamentem modelu biznesowego są wartości firmy: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

Zaufanie

Budujemy relacje oparte na zaufaniu

Jakość Innowacyjność

Jakość i innowacyjność są naszą pasją

Kompetencje Współpraca

Rozwijamy pracowników i promujemy współpracę

Ambicja

Zawsze mierzymy wyżej

1.2. GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA FINANSOWE I BIZNESOWE GRUPY

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. ("Grupa BM") za pierwszą poł. 2020 r. wyniósł 72 mln zł (2 kw. 2020: 54 mln zł) i był on niższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Bezpośredni i pośredni wpływ pandemii Covid-19 (niższa aktywność gospodarcza w przeważającym okresie 2 kw. 2020 r., skutek pandemii Covid-19 i wynikającego z niej *lockdownu*, wczesny wpływ bezprecedensowej obniżki podstawowej stopy procentowej o 140 pkt. baz.) oraz znaczne nadzwyczajne ujemne pozycje rachunku wyników były głównymi obciążeniami dla wyników pierwszej połowy 2020 r. drugiego kwartału 2020 r. Zysk netto za pierwszą poł. 2020 r. skorygowany o powyższe czynniki wyniósł 394 mln zł, spadek o 8% r/r, podczas gdy w 2 kw. 2020 r. wyniósł on 204 mln zł, spadek o 14% r/r. Skorygowany ROE wyniósł 8,7% (2 kw. 2020: 9,0%) w porównaniu z 10% w pierwszej poł. 2019 r. (2 kw. 2019: 11%).

Istotne nadzwyczajne pozycje rachunku wyników

Ujemne pozycje nadzwyczajne przeważały nad pozycjami dodatnimi zarówno w pierwszej poł. 2020 r. jak i w 2 kw. 2020 r. Te pierwsze zawierały dodatkowe rezerwy na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych (pierwsza poł. 2020 r. 168 mln zł przed podatkiem/netto, 2 kw. 2020: 113 mln zł), rezerwa wyprzedzająca na spodziewany wpływ pandemii Covid-19 (pierwsza poł. 2020 r.: 69 mln zł przed podatkiem/49 mln zł netto, 2 kw. 2020 r.: 9 mln zł przed podatkiem/8 mln zł netto oraz alokacja tych rezerw do odpowiednich segmentów biznesowych), dodatkowe rezerwy na zwrot opłat od spłaconych przed terminem kredytów konsumpcyjnych (pierwsza połowa 2020 r. i 2 kw. 2020 r.: 61 mln zł przed podatkiem/49 mln zł netto) czy koszty integracji z Euro Bankiem (pierwsza poł. 2020 r.: 35 mln zł przed podatkiem/29 mln zł netto, 2 kw. 2020 r.: 5 mln/4 mln). Dodatnie pozycje jednorazowe były nieliczne i niewielkie (np. przeszacowanie akcji Visa w wysokości 7 mln zł przed podatkiem/6 mln zł netto w II kw. 2020 r. oraz pozostałe przychody operacyjne z innych źródeł).

Pełna porównywalność wyników nadal zaburzona

Porównywalność rachunku wyników r/r pozostała dalej zaburzona na skutek połączenia z Euro Bankiem (przejęty w dn. 31 maja 2019 r.), podczas gdy porównanie kw./kw. zostało zaburzone sezonowością opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (BFG). Podczas gdy w 1 kw. 2020 r. wystąpiła połączona opłata na rzecz BFG (na fundusz przymusowej restrukturyzacji i na fundusz gwarantowania depozytów) w wysokości 85 mln zł (wzrost o 1% r/r), to w 2 kw. 2020 r. zaksięgowano jedynie składkę na fundusz gwarantowania depozytów. W wysokości 28 mln zł pozycja ta była to znacząco poniżej kosztu BFG w 1 kw. 2020 r., ale tym niemniej o 132% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (m. in. wpływ Euro Banku).

Działalność bankowa w okresie pandemii COVID-19

W obliczu bezprecedensowego kryzysu zdrowotnego, gospodarczego i społecznego, najważniejszą sprawą dla Banku Millennium było zapewnienie bezpieczeństwa pracowników i klientów, przy utrzymaniu ciągłości i wysokiej jakości biznesu i usług. W czasie tego kryzysu klienci pozostają priorytetem Grupy Banku Millennium, a dla naszych klientów indywidualnych i biznesowych wdrożono szereg kompleksowych mechanizmów wsparcia.

Jeżeli chodzi o działalność bankową jako taką, 2 kw. 2020 r. był lustrzanym odbiciem 1 kw. 2020 r. pod względem tendencji w obszarze klientów/pracowników i dynamiki biznesu. O ile w marcu (a w konsekwencji w całości 2 kw. 2020 r.) wyniki zostały osłabione przez wybuch pandemii Covid-19 i wynikającą z niej zmianę priorytetów Banku i klientów, o tyle w drugiej połowie 2 kw. 2020 r. obserwowaliśmy stopniowy wzrost ruchu w oddziałach bankowych, rosnący odsetek pracowników powracających pracy do centrali Banku, a przede wszystkim znaczne odbicie wolumenów biznesowych, szczególnie w segmencie detalicznym.

Na koniec czerwca, ruch zarówno w oddziałach Banku jak i w placówkach franszysowych osiągnął ok. 70% poziomu sprzed pandemii Covid-19 w porównaniu z najniższym poziomem, tj. 40%, na początku kwietnia. Biorąc pod uwagę rosnącą popularność kanałów zdalnego dostępu i znacznie ułatwiony dostęp online do usług bankowych, przyspieszone przez wybuch pandemii, obecnie nie jest jednak jasne, czy działalność w oddziałach powróci do poprzednich poziomów. Pod koniec 2 kw. 2020 r. zaledwie 1% placówek było zamkniętych z powodu pandemii.

W ramach trój-etapowego planu bezpiecznego „powrotu do biura” wprowadzonego w połowie maja, około 50% pracowników centrali powróciło do pracy w biurze. Zasady bezpieczeństwa, zarówno w oddziałach jak i centrali Banku, pozostają rygorystyczne, z dodatkową dezynfekcją pomieszczeń, panelami z pleksi oddzielającymi pracowników od klientów, ograniczoną liczbą klientów obecnych w tym samym czasie w oddziale, bezpiecznymi odległościami i dodatkowymi zabezpieczeniami (rękawice, maski lub przyłbice) w oddziałach oraz obowiązkiem noszenia masek, dezynfekcji rąk, zachowania odległości co najmniej 1,5 m w pomieszczeniach biurowych Banku.

Pandemia Covid-19 nie tylko przyniosła różne ryzyka dla działalności banku, ale także znacząco przyspieszyła trwającą przebudowę działalności bankowej. Projekt „Millennium w okresie Covid-19” został uruchomiony przede wszystkim, krótkoterminowo, w celu ograniczenia negatywnego wpływu na działalność biznesową, ale co ważniejsze, w celu zidentyfikowania możliwości wynikających z kryzysu wywołanego przez Covid-19 i przygotowania Banku do dalszego skutecznego wzrostu i rozwoju w „nowej normalności” po pandemii Covid-19. Projekt został podzielony na kilka strumieni, od strumienia adresującego krótkoterminowe wyzwania oraz możliwości rachunku wyników, poprzez ryzyko kredytowe/odzyskiwanie należności, a skończywszy na reorganizacji biznesu, przyszłej kulturze firmy i organizacji pracy.

Krótkoterminowe mierzalne cele finansowe obejmują 10% redukcję kosztów (z wył. kosztów integracji oraz BFG) oraz 17% redukcję nakładów inwestycyjnych oprócz planowanych na rok 2020 synergii wynikających z integracji Euro Banku jak również inicjatyw mających zwiększyć przychody. Te pierwsze będą wymagać przyspieszenia restrukturyzacji oddziałów, z nowym celem w zakresie zamykania oddziałów w roku 2020 na poziomie minimum 110 oddziałów w porównaniu z minimum 60 oddziałów jak planowano poprzednio. Oczywiście, zarówno w obszarze bezpośredniego kontaktu z klientem jak i zaplecza biznesowego będzie wymagana przyspieszona digitalizacja. Bank dąży między innymi do znacznego zwiększenia udziału sprzedaży cyfrowej, m.in. do osiągnięcia 50% udziału kanałów cyfrowych w sprzedaży pożyczek gotówkowych do końca roku 2020.

Tendencje biznesowe

Jeśli chodzi o tendencje biznesowe, w kwietniu odnotowano niską aktywność klientów po stronie aktywów, zarówno w segmencie detalicznym, jak i korporacyjnym z wyjątkiem utrzymujących się wysokich wypłat kredytów hipotecznych. Jednakże pod koniec maja, a przede wszystkim w czerwcu, nastąpił znaczny wzrost działalności biznesowej, szczególnie w segmencie detalicznym. W niektórych tygodniach czerwca sprzedaż pożyczki gotówkowej osiągnęła poziomy sprzed pandemii Covid-19, ale z powodu wolnego startu, ogółem 2 kw. 2020 r. przyniósł nową sprzedaż na poziomie 1,1 mld zł (spadek o 17% kw./kw.) podczas gdy wartość nowo udzielonych pożyczek wyniosła w pierwszej poł. 2020 r. 2,4 mld zł (spadek o 4% r/r). W kredytach hipotecznych nie było praktycznie spadków, a w 2 kw. 2020 r. odnotowano najwyższą wartość nowej sprzedaży (1,5 mld zł, wzrost o 15% kw./kw. i 18% r/r) przy wzroście udziału w rynku do niemal 16% w czerwcu z ok. 7% w czerwcu rok wcześniej.

Bankowość przedsiębiorstw była początkowo skoncentrowana na obsłudze klienta (ułatwienie usług bankowych) i ochronie (wakacje kredytowe, pośrednictwo w udzielaniu instrumentów wsparcia kredytowego m.in. z BGK/PFR). W późniejszym okresie, popyt na pożyczki pozostawał umiarkowany zarówno w grupie BM, jak i na całym rynku, przy nowej sprzedaży na poziomach niższych niż w okresie przed pandemią Covid-19, ale w niektórych obszarach działalności, takich jak faktoring, wzrost był bardziej widoczny.

W sumie, portfel kredytów ogółem wzrósł o 3% kw./kw. i 5% r/r (częściowo wpływ słabszego złotego r/r), przy wzroście kredytów detalicznych o 1% kw/kw (wzrost o 8% r/r) i spadku kredytów dla przedsiębiorstw, w tym leasingu i faktoringu, o 4% (0%).

Jakość nowej produkcji była silna w obu kluczowych produktach detalicznych - w nowo udzielonych pożyczkach gotówkowych dla klientów o najwyższej ocenie odnotowano r/r w ujęciu procentowym silny dwucyfrowy wzrost; jednocześnie jeżeli chodzi o klientów z niższych koszyków odnotowano dwucyfrowy spadek. Jakość kredytów ogółem pozostała stabilna przy bardzo niewielkim wzroście udziału kredytów zagrożonych do 4,9% z 4,8% na koniec marca 2020 (czerwiec 2019: 4,3%). W segmencie przedsiębiorstw odpowiednie wskaźniki wyniosły 4,3%/4,2% i 3,9%, podczas gdy w detalu 10,6%/9,9%/9,8% (kredyty konsumpcyjne) i odpowiednio 0,3%/0,3%/0,3% (kredyty hipoteczne). Efekt mianownika (niska dynamika wzrostu kredytów w połączeniu z zapadalnością portfela odegrały kluczową rolę, przy czym migracje do koszyka 3 były niewielkie, łącznie 53 mln zł w okresie kwartału, czyli mniej niż 2% kw./kw.). Ogółem koszt ryzyka w 2 kw. 2020 r. spadł do 89 pkt. baz. ze 108 pkt. baz. w 1 kw. 2020 r. (średnia z pierwszej poł. 2020 r.: 98 pkt. baz.), ponieważ utworzona została jedynie mała (9 mln zł) dodatkowa rezerwa na Covid-19. Rezerwa w wysokości 60 mln zł z 1 kw. 2020 r. została przypisana w 2 kw. 2020 r. do segmentów biznesowych (rozbitej łącznej rezerwy na Covid-19: detal 61 mln zł, przedsiębiorstwa 8 mln zł).

Napływ wniosków o wakacje kredytowe uległ znacznemu spowolnieniu po okresie szczytowym pod koniec marca/na początku kwietnia oraz w czerwcu kiedy część klientów detalicznych skorzystała z możliwości przedłużenia wakacji kredytowych do 6 miesięcy. Na koniec czerwca kredyty z aktywnymi i zatwierdzonymi wakacjami kredytowymi stanowiły ok. 10% portfela kredytowego ogółem, nieco poniżej 12% portfela detalicznego, ok. 3% portfela korporacyjnego i ok. 12% portfela leasingowego. Bezpłatne wakacje kredytowe wprowadzone pod koniec czerwca w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej 4.0” do tej pory cieszyły się niewielkim zainteresowaniem, przy zaledwie kilkunastu wnioskach złożonych do początku lipca.

W odróżnieniu od słabo rosnących kredytów, napływ depozytów był bardzo silny, szczególnie w segmencie przedsiębiorstw, gdzie dynamika depozytów ogółem kw./kw. wyniosła 3% (przedsiębiorstwa: 13%, detal: 0%). W wyniku tego wskaźnik kredyty/depozyty zmniejszył się do 83% z 86% pod koniec marca i 85% pod koniec 2019 r.

Akwizycja klientów miała nadal dobre tempo, chociaż była wolniejsza z powodu *lockdownu*. Wszystkie kluczowe mierniki - liczba aktywnych klientów detalicznych (nowy rekord 2.624 tys., wzrost o 34% r/r), rachunków bieżących w zł w detalu (3.208 tys., wzrost o 38%), aktywnych klientów mikro-biznesowych (100 tys., wzrost o 29%) jak również kart (karty debetowe: 2.921 tys., wzrost o 25%, karty kredytowe: 497 tys., wzrost o 23%).

Fundusze inwestycyjne zarządzane przez Millennium TFI jak również podmioty zewnętrzne odnotowały powrót napływów w maju oraz czerwcu po znaczących umorzeniach w marcu oraz w

mniejszej skali w kwietniu. Powrót pozytywnych przepływów w połączeniu z silnym wzrostem kursów akcji i cen obligacji przełożyły się na wzrost o 9% kw./kw. aktywów pod zarządzaniem (AuM) w obu kategoriach funduszy. Łączne aktywa pod zarządzaniem - 5,3 mld zł na koniec czerwca - pozostały jednak poniżej poziomu z końca roku 2019 (5,9 mld zł) po silnym spadku w 1 kw. 2020 r.

Integracja Euro Banku

Integracja z Euro Bankiem była kontynuowana zgodnie z planem. 2 kw. 2020 r. był pierwszym kwartałem, w którym kwartalne synergie (37 mln zł) przekroczyły koszty integracji (5 mln zł). Ponieważ oczekuje się, że synergie z czasem będą rosły (cel na 2020 r. to łącznie 156 mln zł), podczas gdy koszty integracji powinny pozostać na podobnym poziomie (poniesione koszty operacyjne integracji w pierwszej poł. 2020 r. na poziomie ok. 42% skorygowanych kosztów operacyjnych zakładanych w 2020 r.), synergie netto powinny mieć coraz bardziej pozytywny wpływ na wyniki. Na koniec czerwca Bank Millennium prowadził działalność w 766 placówkach (542 oddziały, 224 oddziały franszysowe) w stosunku do 830 na koniec roku 2019 (odpowiednio 602/228), podczas gdy liczba etatów wynosiła odpowiednio 8.141 i 8.464.

Solidna rentowność operacyjna w pierwszej poł. 2020 r. pod wpływem kosztów integracji oraz rezerw na ryzyko prawne

- Raportowany zysk netto za pierwszą poł. 2020 r. na poziomie 72 mln zł (2 kw. 2020 r.: 54 mln zł) lub 394 mln zł (2 kw. 2020 r.: 204 mln zł) skorygowany o pozycje nadzwyczajne*, co przekłada się na zmniejszenie r/r o 79% (2 kw. 2020 r.: -69% r/r) lub 8% (2 kw. 2020 r.: -14%)
- 35 mln zł (28 mln zł po podatku) kosztów integracji oraz rezerw związanych z Euro Bankiem
- Synergie wynikające z połączenia 62 mln zł (50 mln zł po podatku) znacznie przekroczył koszty integracji
- Rezerwy nadzwyczajne: 168 mln zł na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych (przed podatkiem/netto), 69 mln zł na ryzyko Covid-19 (56 mln zł po podatku) oraz 60 mln zł rezerw (przed podatkiem) na zwroty opłat od spłaconych przed terminem kredytów konsumpcyjnych
- Raportowany ROE 2,2%, ale skorygowany ROE na poziomie 8,7%
- Raportowany wskaźnik koszty/dochody 51,8%, skorygowany 47,1%

Wyższe dochody i koszty po połączeniu z Euro Bankiem

- Przychody operacyjne wzrosły o 14% r/r
- Wynik z pozycji odsetek wzrósł o 23% r/r
- Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 10% r/r
- Koszty operacyjne wzrost o 21% r/r bez kosztów integracji (raportowany wzrost o 22% r/r) i spadek w 2 kw. 2020 r. o 8% kw./kw. bez kosztów integracji i kosztów BFG

Utrzymana wysoka jakość aktywów i płynność

- Wskaźnik kredytów z utratą wartości na poziomie 4,9%
- Koszt ryzyka** na poziomie 98 pkt. baz. (79 pkt. baz. z wyłączeniem rezerwy na Covid-19)
- Wskaźnik kredyty/depozyty na rekordowo niskim poziomie 83%

Solidna pozycja kapitałowa i niższe bufory regulacyjne

- Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) Grupy na poziomie 20,0% oraz wskaźnik CET1 na poziomie 17,0% i wysoko powyżej poziomów wymaganych przez regulatora (odpowiednio 15,4% i 12,2%)
- Buforu na ryzyko systemowe obniżony do 0% z 3% w marcu 2020 r.

Bankowość detaliczna

- 2,62 mln aktywnych klientów (34% r/r); 45.600 nowych klientów narast. z drugim najwyższym wynikiem w nowych akwizycjach w 1 kw. 2020 r. (PRnews)
- Roczny wzrost depozytów o 10%
- Roczny wzrost kredytów o 8% (bez walutowych kredytów hipotecznych również wzrost o 12% r/r)
- Nowy rekord w wartości udzielonych kredytów hipotecznych 1,5 mld zł w 2 kw. 2020 r. (pierwsza poł. 2020 r.: 2,9 mld zł, wzrost o 50% r/r), co przełożyło się na 10% r/r wzrost portfela kredytów hipotecznych (17% bez walutowych kredytów hipotecznych) i duża sprzedaż nowych pożyczek gotówkowych (pierwsza poł. 2020 r.: 2,4 mld zł, wzrost o 4% r/r, 2 kw. 2020 r. 1,1 mld zł, spadek o 17% r/r, spadek o 17% kw/kw), co przełożyło się na 2% r/r wzrost portfela nie-hipotecznych kredytów detalicznych
- Udział w sprzedaży nowych kredytów ogółem w pierwszej połowie na poziomie 11,1% a w czerwcu 2020 r. na poziomie 15,8% (#2)
- Przyspieszenie tempa wzrostu rachunków dla mikro-przedsiębiorstw, wzrost netto aktywnych rachunków o niemal 23.000 r/r
- Liczba aktywnych klientów mikro-biznesowych przekroczyła poziom **100.000** (wzrost o 29% r/r)

Bankowość przedsiębiorstw

- **13% wzrost kw./kw. depozytów przedsiębiorstw (o 19% r/r)** przy wzroście depozytów na rachunkach bieżących o 25% kw./kw. i 77% r/r
- Kredyty dla przedsiębiorstw: -4% kw./kw., stabilny poziom r/r
- Stabilny poziom obrotów w faktoringu w stosunku do I poł. 2019 r. z 6 pozycją w rankingu (PZF)

Jakość i innowacje

- Konkurs „Gwiazdy Bankowości 2020” organizowany przez DGP i PwC: 1 miejsce w kategorii „Gwiazda wzrostu”, 2 miejsce w kategorii „Relacja z Klientem”, 3 miejsce za całokształt działalności w kategorii głównej konkursu, a także w kategorii „Gwiazda innowacyjności”
- Złoty Bankier 2020: nagroda główna w kategorii „Innowacja Fin-Tech” za wdrożenie w aplikacji mobilnej usługi Autopay (razem z Blue Media), 2 miejsce w kategorii „Kredyt hipoteczny” (wszechstronny gracz sprawdzający się w różnych warunkach)
- Badanie „Customer Experience” na zlecenie KPMG: lider Customer Experience wśród banków
- Najwyższy wskaźnik NPS** (52) wśród banków w Polsce
- Najlepszy projekt strony internetowej w Europie Środkowej i Wschodniej wg magazynu Global Finance
- 1.8 mln pobrań aplikacji goodie - platformy smartshoppingowej Banku

(*) bez pozycji nadzw. (przed podatkiem): 1) koszty integracji (35,3 mln zł), 2) 168 mln zł rezerw na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych, 3) 60 mln zł rezerwa na ryzyko związane z Covid-19, 4) rezerwa na zwroty opłat od spłaconych przed terminem kredytów konsumpcyjnych 5) liniowe rozłożenie składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji BFG w wys. 58,2 mln zł; w 1 poł. 2019: 1) koszty integracji (19,8 mln zł), 2) 26,9 mln zł rozwiązanie rezerwy na aktywa podatkowe, 3) dodatkowe rezerwy związane z przejściem Euro Bank w wysokości 80,6 mln zł, 4) liniowe rozłożenie składki na fundusz restrukturyzacji BFG w wys. 73,3 mln zł

(**) rezerwy netto ogółem (w tym korekta do wartości godziwej i efekt modyfikacji) do średnich kredytów brutto, bez dodatkowych rezerw MSSF9 na portfel przejętego Euro Banku oraz rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych

(***) na podstawie badania ARC Opinia i Rynek

1.3. NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 1 PÓŁROCZU 2020 ROKU

Bank Millennium wśród „Najbardziej Wiarygodnych w Polskiej Gospodarcie”

Wyróżnienie wręczone jest przez agencję informacyjną ISBnews. Bank Millennium otrzymał nagrodę w kategorii „Najbardziej Wiarygodna Instytucja Finansowa” za sprawnie przeprowadzoną fuzję z Euro Bankiem. Nagrodę w imieniu banku odebrał Prezes Zarządu.

Ranking Złotego Bankiera

- **Nagroda główna w kategorii „Innowacja Fin-Tech”** za wdrożenie w aplikacji mobilnej usługi Autopay (wraz z Blue Media), która pozwala na przejazd autostradą bez zatrzymywania się przed bramkami.
- **Drugie miejsce w kategorii „Kredyt hipoteczny”** (Bank Millennium to wyróżniający się „all-rounder” - wszechstronny gracz, sprawdzający się w różnych warunkach).

Bank Millennium najlepszy w finansowaniu handlu według magazynu Global Finance

Bank został uznany za najlepszego dostawcę rozwiązań w zakresie finansowania handlu w Polsce, zdobywając tytuł „The Best Trade Finance Provider in Poland”. Kryteria wyboru obejmowały: wolumen i wielkość transakcji, zakres globalnego zasięgu, obsługę klienta, konkurencyjne ceny i innowacyjność stosowanych technologii.

Gwiazda wzrostu i inne wyróżnienia

W konkursie Gwiazdy Bankowości 2020, organizowanym przez Dziennik Gazetę Prawną i PwC, Bank stanął na podium aż cztery razy. Zajął:

- **1 miejsce** w kategorii „Gwiazda wzrostu” za dynamikę aktywów, przychodów, zysku netto oraz akwizycji klientów w 2019 roku
- **2 miejsce** w kategorii „Relacja z Klientem”
- **3 miejsce** za całokształt działalności w kategorii głównej konkursu i w kategorii „Gwiazda innowacyjności”

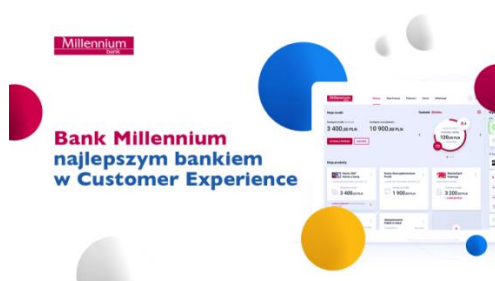
Wyróżnienia w dwóch największych konkursach branży Contact Centre

- **Tytuł Telemarketerki Roku 2020** w kategorii Chat obsługowy zdobyła Emilia Bartkowska
- **Wyróżnienie w konkursie Złota Słuchawka** w kategorii: wewnętrzne doskonalenie organizacji i Doskonała komunikacja z klientami otrzymały projekty #Śniadanie Mistrzów oraz Crisis Team

Beata Krupińska CMO Roku

Beata Krupińska, dyrektor Departamentu Komunikacji Marketingowej Banku Millennium i członek zarządu Millennium Goodie, została CMO Roku magazynu „Media Marketing Polska” w dorocznie publikowanym raporcie „Marka/Marketer Roku”. To prestiżowy i w pełni zasłużony tytuł dla osoby, która od lat z sukcesem kieruje komunikacją marketingową Banku Millennium i pozostałych spółek w grupie.

Bank Millennium najwyżej ocenianym bankiem w Polsce pod względem budowania pozytywnych doświadczeń klientów

W najnowszej edycji badania na temat Customer Experience, przeprowadzonego na zlecenie KPMG w Polsce, Bank kolejny rok z rzędu został uznany przez konsumentów za lidera Customer Experience wśród banków. Millennium znalazł się też ponownie w pierwszej dziesiątce stu najlepiej ocenianych marek obecnych na polskim rynku, awansując w zestawieniu o dwie pozycje, na miejsce siódme.

Halina Karpińska Osobowością Roku

W tegorocznej edycji rankingu Instytucja Roku po raz pierwszy przyznano tytuły Osobowości Roku. Nagrodzono osoby, które wyróżniają się wkładem w rozwój usprawnień i innowacji związanych z obsługą klienta. Wśród nich znalazła się Halina Karpińska, Dyrektor Departamentu Bankowości Elektronicznej w Banku Millennium.

Złoty Listek CSR

Bank Millennium został wyróżniony Złotym Listkiem CSR, awansując tym samym do wąskiej grupy instytucji, których działania CSR są oceniane najwyżej. We wcześniejszych latach bank aż pięciokrotnie zdobył Srebrny Listek. Te wyjątkowe nagrody trafiają do firm, które w codziennej działalności wdrażają najwyższe standardy odpowiedzialności społecznej.

Bank Millennium wielokrotnym zwycięzcą Instytucji Roku 2020

W tegorocznym rankingu Instytucja Roku, organizowanym przez moжебankowanie.pl, w którym instytucje finansowe wyróżnianie są za wyjątkowe i kompleksowe podejście do jakości obsługi klienta, Bank został nagrodzony aż w pięciu kategoriach:

- Najlepsza obsługa w kanałach zdalnych
- Najlepszy zdalny proces otwarcia konta
- Najlepsza bankowość internetowa
- Najlepsza aplikacja mobilna
- Społeczny wymiar biznesu za projekt Finansowy Elementarz

Tytułem „Najlepszej placówki bankowej w Polsce” wyróżniono 210 oddziałów w Polsce, z czego 19 należy do Banku Millennium.

Bank Millennium firmą odpowiedzialną technologicznie

Bank zajął dwa pierwsze miejsca w tegorocznym konkursie TOP CDR Firma Odpowiedzialna Technologicznie. Wyróżnienia zostały przyznane za projekt „Bankowość bez barier” w kategoriach: Digitalizacja i Nagroda publiczności.

1.4. INFORMACJA O AKCJACH I RATINGACH

W 1 poł. 2020 r. kurs akcji Banku pozostawał pod wpływem doniesień medialnych w krótkim okresie oraz zaniepokojenia inwestorów ryzykiem prawnym, związanym z walutowymi kredytami hipotecznymi. Ponadto, perspektywa ekonomiczna znacznie się pogorszyła na koniec marca w wyniku pandemii Covid-19. Sytuacja ta została odzwierciedlona silnym trendem sprzedaży na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Ponadto, kurs akcji Banku oraz jego rówieśników zareagowała spadkiem po obniżkach stóp referencyjnych przez Radę Polityki Pieniężnej.

W okresie 12 miesięcy kończącym się w czerwcu 2020 roku, indeks szerokiego rynku WIG spadł o 17%, indeks największych spółek (WIG20) spadł o 24%, a indeks bankowy (WIG Banki) spadł o 47%. W tym samym czasie cena akcji Banku Millennium spadła o 68%.

Od początku roku kurs akcji Banku Millennium spadł o 48%, podczas gdy indeks bankowy obniżył się o 39%.

W maju 2020 r. akcje Banku Millennium znalazły się pod dodatkową presją przed podażą funduszy ETF w następstwie korekty indeksów MSCI.

W 1 poł. 2020 r. średni, dzienny obrót akcjami Banku Millennium był o 70% wyższy, niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Wskaźniki rynkowe	30.06.2020	30.12.2019*	Zmiana (%) narast.	28.06.2019 *	Zmiana (%) r/r
Liczba akcji banku (tys.)	1 213 117	1 213 117	0.0%	1 213 117	0.0%
Średni dzienny obrót w ujęciu rocznym (tys.)	9 420			5 542	70,0%
Cena akcji Banku (zł)	3,02	5,85	-48,3%	9,36	-67,7%
Kapitalizacja rynkowa Banku (mln zł)	3 666	7 097	-48,3%	11 355	-67,7%
WIG Banki	4 157	6 768	-38,6%	7 908	-47,4%
WIG20	1 759	2 150	-18,2%	2 328	-24,4%
WIG30	2 024	2 472	-18,1%	2 676	-24,4%
WIG - indeks główny	49 569	57 833	-14,3%	60 187	-17,6%

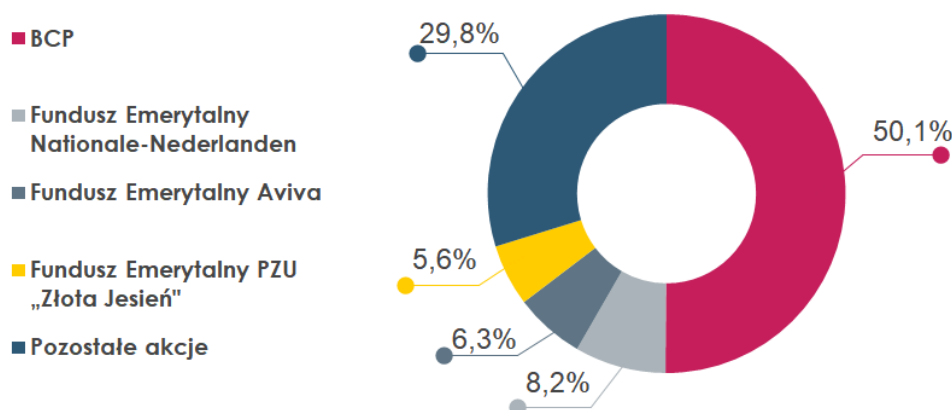
(*) ostatni dzień notowań w czerwcu oraz na koniec roku 2019

Bank Millennium był pierwszym polskim bankiem, notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Obecnie wchodzi w skład Indeksu WIG, WIG Banki, WIG 30, mWIG 40, WIG Poland oraz WIG-ESG.

Symbole giełdowe Banku Millennium: ISIN PLBIG0000016, Bloomberg MIL PW, Reuters MILP.WA.

Akcjonariuszem strategicznym Banku jest Banco Comercial Portugues - największy prywatny bank w Portugalii, który posiada 50,1% akcji Banku Millennium. Akcjonariuszami są również największe polskie Otwarte Fundusze Emerytalne: Nationale-Nederlanden OFE, Aviva OFE i OFE PZU „Złota Jesień”, które posiadają więcej niż 5% kapitału akcyjnego.

Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2019

Ratingi Banku Millennium SA

W dniu 14 kwietnia 2020 roku Fitch potwierdził długoterminowy rating Banku Millennium na poziomie BBB- oraz rating rentowności (Viability Rating - VR) na poziomie bbb-. Perspektywa pozostała stabilna.

Ratingi Banku, na dzień 30 czerwca 2020 roku, przedstawiono w poniższej tabeli.

Rating	MOODY'S	FITCH
Długoterminowy rating depozytowy/IDR	Baa1 (perspektywa stabilna)	BBB- (perspektywa stabilna)
Krajowy długoterminowy IDR	-	A(pol) (perspektywa stabilna)
Krótkoterminowy rating depozytowy	Prime-2	F-3
Rentowność / indywidualny rating BCA	baa3	bbb-
Rating ryzyka kontrahenta (CRR)	A3/Prime-2	-
Rating wsparcia		4

1.5. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

Na początku 2 kw. br., gdy w pełni obowiązywały obostrzenia wprowadzone jeszcze w marcu dla przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19 znaczna część światowej gospodarki doświadczyła gwałtownego załamania koniunktury. W kwietniu w strefie euro sprzedaż detaliczna oraz produkcja przemysłowa spadły najsilniej w historii dostępnych danych, podobnie w Stanach Zjednoczonych. Jeszcze silniej załamała się aktywność gospodarcza w usługach. Podobny obraz miało pogorszenie koniunktury w Polsce, gdzie w kwietniu obowiązywały w pełni wprowadzone przez rząd restrykcje. Czynniki te, obok samoizolacji konsumentów skutkowało w kwietniu najsilniejszymi w historii spadkami sprzedaży detalicznej o 22,9% r/r oraz produkcji przemysłowej o 24,6% r/r.

Wraz ze stopniowym znoszeniem restrykcji aktywność gospodarcza szybko zaczęła się odbudowywać. W maju w strefie euro i w Stanach Zjednoczonych poprawiła się sprzedaż detaliczna,

produkcja w przemyśle oraz koniunktura w usługach. Wskaźniki koniunktury wskazują na kontynuację tych trendów również w czerwcu. Po rozpoczęciu znoszenia restrykcji 20 kwietnia aktywność gospodarcza budziła się do życia również w Polsce, choć pozostaje ona na niskich poziomach. W maju dynamika produkcji przemysłowej wzrosła do -17,0% r/r, a w czerwcu powróciła do niewielkich wzrostów w ujęciu rocznym (+0,5% r/r). Również sprzedaż detaliczna uległa w maju i w czerwcu wyraźnej poprawie. Jej tempo wzrostu wyniosło w tych miesiącach odpowiednio -7,7% r/r i -1,3% r/r. Pomimo tej poprawy PKB w 2 kw. br. spadł według szacunków Banku o ok. 9,0% r/r, najsilniej w historii danych o rachunkach narodowych. Oznacza to, że w I poł. 2020 r. polska gospodarka po raz pierwszy od co najmniej 25 lat znalazła się w recesji. Niższa niż przed rokiem aktywność gospodarcza wpływa na wzrost bezrobocia. W Polsce stopa bezrobocia rejestrowanego po korekcie efektów sezonowych wzrosła na koniec 2 kw. 2020 r. do 6,3% wobec 5,2% na koniec 1 kw. Pogorszenie sytuacji na rynku pracy okazało się jednak mniejsze niż wydawało się, gdy w połowie marca wprowadzano stan zagrożenia epidemicznego.

Czynnikiem ograniczającym skalę spadku popytu na pracę była sprawna realizacja w 2 kw. programów wsparcia przedsiębiorstw i pracowników w ramach tarcz antykryzysowych obejmujących pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu dla mikrofirm oraz dofinansowanie części kosztów działalności i wynagrodzeń mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Wsparcie finansowe dla firm zapewnia ponadto tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju. W jej ramach mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa otrzymały subwencje o łącznej wartości blisko 60 mld zł, a konstrukcja wsparcia zachęca do utrzymywania zatrudnienia. Wsparcie PFR dla dużych firm opiera się na mechanizmach kapitałowych i jak dotąd jego realizacja nie jest zaawansowana.

Wobec bezprecedensowego spadku aktywności gospodarczej Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała 28 maja o dalszym złagodzeniu warunków monetarnych w Polsce. Stopa referencyjna została obniżona do 0,10% z 0,50%, tj. do najniższego poziomu w historii. Oznacza to, że z powodu pojawienia się pandemii COVID-19 i jej skutków gospodarczych główna stopa procentowa została obniżona od marca o 140 pkt baz. Głównym uzasadnieniem majowej obniżki kosztu pieniądza były długookresowe perspektywy obniżenia się inflacji konsumenckiej poniżej celu inflacyjnego. W krótkim horyzoncie inflacja CPI także obniżyła się - na koniec 2 kw. 2020 r. i wyniosła 3,3% r/r wobec 4,6% r/r na koniec 1 kw., choć wynika to mocnego spadku cen paliw związanego ze zniżkującymi cenami ropy naftowej na rynkach światowych. Inflacja bazowa obliczana jako indeks CPI po wyłączeniu cen żywności i energii wzrosła natomiast w czerwcu do 4,1% r/r, wartości najwyższej od 2001 r., z 3,6% r/r w marcu. Za wyższą presję inflacyjną odpowiadają ceny usług, do czego przyczyniają się rosnące koszty utrzymania standardów sanitarnych. W 2 kw. 2020 bank centralny znacząco zintensyfikował ponadto realizację ogłoszonego w marcu programu odkupu na rynku wtórnym obligacji skarbowych, obligacji Polskiego Funduszu Rozwoju oraz Banku Gospodarstwa Krajowego, które posiadają gwarancję Skarbu Państwa. Na początku 3Q br. łączna wartość pozyskanych papierów wartościowych wyniosła 101,3 mld zł, z czego 51,6 mld zł przypadło na obligacje skarbowe oraz 49,8 mld zł na obligacje PFR i BGK. Za pomocą tego instrumentu bank centralny dąży do zapewnienia wystarczających środków finansowych, za które banki komercyjne mogą nabywać na rynku pierwotnym obligacje skarbowe oraz obligacje emitowane przez PFR i BGK. W przyszłości NBP będzie kontynuował ten program, choć ze względu na relatywnie wysoki procent jego realizacji odkup w przyszłości będzie miał mniejszą skalę.

Pomimo obniżenia stóp procentowych popyt gospodarstw domowych na kredyt w 2 kw. 2020 r. obniżył się. Wynika to ze zwiększenia stopy oszczędności oraz oddłużania się w sytuacji rosnącego bezrobocia i obaw o przyszłą sytuację finansową. Obniżyła się ponadto dynamika w złotych kredytów inwestycyjnych, co nie budzi zaskoczenia w warunkach niepewności i spadku wykorzystania mocy wytwórczych. Czynniki te wspierają natomiast przyrost depozytów w sektorze bankowym. Tendencje te będą najpewniej kontynuowane w najbliższej przyszłości, aż sytuacja na rynku pracy ulegnie stabilizacji. Wzrost depozytów firm napędzany jest także przez pomoc w ramach tarczy finansowej.

W kolejnych kwartałach wzrost gospodarczy powinien silnie przyspieszyć, chociaż pozostanie poniżej poziomu z I kw. 2020 r. ze względu na słabsze podstawy makroekonomiczne - rosnące bezrobocie i niższą dynamikę płac, co osłabi skłonność do konsumpcji. W warunkach niepewności i

spadku wykorzystania zdolności wytwórczych przedsiębiorstwa będą z kolei ograniczać aktywność inwestycyjną. Ponadto nie można liczyć na silne wsparcie ze strony eksportu, gdyż skutki pandemii dla najważniejszych partnerów handlowych polski są bardziej dotkliwe niż dla Polski. Odzwierciedlają to opublikowane w lipcu prognozy Komisji Europejskiej, według których PKB w Polsce spadnie w 2020 r. o 4,6%, najmniej w całej Unii Europejskiej, podczas gdy w strefie euro o 8,7%. Prognoza Banku wskazuje na spadek PKB w Polsce o 4,2% w 2020 r., a więc jest zbliżona do oczekiwań Komisji Europejskiej. W takich warunkach inflacja powinna obniżyć się, jednak ostatnie miesiące wskazują, że pomimo recesji spada ona powoli, ponieważ wyższe koszty świadczenia usług, a jednocześnie wzmożony popyt po odblokowaniu gospodarki pozwoliły przerzucić wyższe koszty na konsumenta (usługi fryzjerskie, lekarskie, ale także usługi turystyczne w kraju). Bank nie zakłada, że po znaczącym złagodzeniu warunków monetarnych Rada Polityki Pieniężnej będzie modyfikowała parametry kosztu pieniądza w Polsce.

Należy podkreślić, że w sytuacji pandemii prognozowanie sytuacji makroekonomicznej jest obciążone znacznie wyższą niepewnością dotyczącą m.in. sytuacji na rynku pracy, zmiany wzorców konsumpcji (zwłaszcza usług), sytuacji finansowej i płynności przedsiębiorstw, efektywności polityki gospodarczej, a przede wszystkim dalszego rozwoju pandemii, w tym ewentualnych kolejnych fal Covid-19, co już materializuje się najsilniej w Stanach Zjednoczonych.

1.6. CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI MAKROEKONOMICZNEJ DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM

Scenariusz bazowy rozwoju sytuacji makroekonomicznej w Polsce pokazuje pesymistyczny obraz aktywności gospodarczej w Polsce w 2020 r., choć nie uległ on znaczącym modyfikacjom względem poprzedniego raportu. Zrealizowała się bowiem część czynników negatywnych, jak i pozytywnych. Nadal utrzymują się istotne czynniki ryzyka, których materializacja mogłaby wpłynąć na sytuację makroekonomiczną kraju, w tym Grupy Banku Millennium.

- Najważniejszym czynnikiem ryzyka pozostaje możliwość głębszej recesji niż w scenariuszu bazowym. Wynikać ona mogłaby z pojawienia się drugiej fali zachorowań na COVID-19 oraz ponownego wprowadzenia części restrykcji (w ocenie Banku wprowadzenie takiej skali obostrzeń jak w marcu nie wydaje się realne). Dotyczy to zarówno Polski, jak i jej najważniejszych partnerów handlowych. Głębsza od oczekiwań recesja wpłynęłaby na Grupę BM poprzez:
  - silniejszy wzrost bezrobocia i spadek dochodów, co ograniczałoby popyt na produkty bankowe ze strony gospodarstw domowych. Natomiast pogorszenie perspektyw gospodarczych oddziaływałoby na obniżony popyt ze strony przedsiębiorstw na kredyty inwestycyjne;
  - silniejsze od oczekiwań pogorszenie sytuacji dochodowej gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw mogłoby przełożyć się na wzrost ryzyka kredytowego - pogorszenie terminowego regulowania zobowiązań wobec Grupy BM;
  - wolniejsze odbicie aktywności gospodarczej na świecie lub nawrót pandemii zwiększałby niepewność na rynkach finansowych skutkującą m.in. deprecjacją złotego. Powiększałoby to koszty finansowania w walutach obcych oraz wartość wymaganych zabezpieczeń, a także zwiększyłaby wartość w złotych zadłużenia w walutach obcych, co potencjalnie wpłynęłoby na spłaty zobowiązań wobec Grupy BM przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa;
  - wolniejsza odbudowa gospodarki i ewentualne kolejne fale zachorowań na Covid-19 mogłoby skłonić Radę Polityki Pieniężnej do kolejnego obniżenia głównej stopy procentowej NBP, co dodatkowo zmniejszyłoby przychody Grupy.

Istnieją również szanse na to, że w 2020 r. sytuacja gospodarcza będzie mniej pesymistyczna niż w scenariuszu bazowym. Obejmowałyby one przede wszystkim większą niż oczekiwano skuteczność wysiłków w zakresie polityki pieniężnej i fiskalnej podejmowanych zarówno w kraju, jak i za granicą, mających na celu złagodzenie skutków gospodarczych pandemii. Skuteczna realizacja programów (Grupa BM bierze udział w realizacji niektórych z nich) pomogłaby zapobiec wystąpieniu

powyższych głównych negatywnych czynników niepewności lub złagodzić ich wpływ na rezultaty Grupy BM.

1.7. WPŁYW PANDEMII KORONAWIRUSA COVID-19 NA DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.

Bank przewiduje niższy od wcześniej zakładanego, popyt na produkty i usługi finansowe. Ponadto, sytuacja finansowa niektórych klientów Grupy może ulec pogorszeniu, pomimo inicjatyw Grupy (w ramach całości działań pomocowych polskiego sektora bankowego), mających na celu częściowe niwelowanie skutków pandemii (tj. oferta czasowego zawieszenia spłat rat kapitałowo-odsetkowych kredytu dla klientów detalicznych) oraz aktywny udział Banku w pracach sektora bankowego, mających na celu ograniczanie skutków pandemii dla klientów i polskiej gospodarki. Dodatkowo, w indywidualnych przypadkach Bank i jego spółka leasingowa rozpoczęły oferowanie ich klientom korporacyjnym rozwiązań w zakresie wsparcia, w tym odroczenie rat oraz finansowanie z wykorzystaniem nowych systemów gwarancyjnych, oferowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Oslabienie złotego może wpłynąć na koszt ryzyka prawnego walutowych kredytów hipotecznych. Obecnie trudno jest oszacować skalę tego wpływu w sposób wiarygodny. W pierwszej połowie 2020 r. Bank zdecydował się utworzyć dodatkową rezerwę w wys. 168 mln zł na to ryzyko (1 kw. 2020 r.: 55 mln zł, 2 kw. 2020 r.: 113 mln zł)

Ww. decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu stóp procentowych oraz zmiana parametrów wymogów w zakresie rezerw obowiązkowych od 30 kwietnia, łącznie wywrą negatywny wpływ na wynik odsetkowy Grupy szacowany w przedziale ok. 240 mln zł do 285 mln zł do końca roku 2020. Rzeczywisty wpływ może się wahać i głównie będzie zależny od osiągniętych wyników biznesowych, zmian kosztu finansowania oraz innych, niwelujących działań.

Pomimo tych niekorzystnych okoliczności, płynność i pozycja kapitałowa Grupy pozostają bardzo silne. Decyzja Ministerstwa Finansów z 18 marca 2020 r. o obniżeniu z 3% do 0% bufora ryzyka systemowego, skutkuje równoważnym zmniejszeniem wymogów kapitałowych na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym. W konsekwencji, minimalne wymogi kapitałowe dla Banku i Grupy wynoszą obecnie odpowiednio 15,5% i 15,4%, podczas gdy wymagany poziom współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 wynosi obecnie odpowiednio 12,2% i 12,2%. Współczynniki kapitałowe na koniec czerwca 2020 r. znajdowały się znacząco powyżej tych nowych poziomów. Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wynosił 19,9% oraz 20,0% odpowiednio na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym, podczas gdy współczynnik Tier 1 wynosił odpowiednio 16,8% oraz 17,0%.

Decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dn. 26 marca 2020 r. o przesunięciu o jeden rok terminu pełnego wdrożenia wymogów MREL oraz o braku obowiązku osiągnięcia poziomu pośredniego w roku 2020, zapewnia więcej czasu na dokonanie oceny nowych wymogów (aktualizacja oczekiwana w 2020) oraz elastyczność w zakresie ich osiągnięcia. Ww. obniżenie bufora ryzyka systemowego, zmniejsza także przyszły poziom wymogów MREL.

Z powodu pandemii Covid-19 oraz jej bezpośrednich i pośrednich skutków, naturalne jest założenie, że wynik netto Grupy BM w roku 2020 będzie niższy, niż w 2019.

1.8. WSPARCIE DLA KLIENTÓW W CZASIE EPIDEMII COVID-19

W obliczu bezprecedensowego kryzysu zdrowotnego, gospodarczego i społecznego, najważniejszą sprawą dla Banku Millennium było zapewnienie bezpieczeństwa pracowników i klientów, przy utrzymaniu ciągłości i wysokiej jakości biznesu i usług. Klienci pozostają priorytetem dla Banku

Millennium w czasie tego kryzysu i wdrożono szereg kompleksowych mechanizmów dla wsparcia naszych klientów indywidualnych i biznesowych.

Kluczowe rozwiązania, wdrożone w związku z epidemią Covid-19, objęły:

Klienci detaliczni:

- Wakacje kredytowe - czasowe odroczenie rat kapitałowych i odsetkowych („wakacje kredytowe”) na okres do 6-ciu miesięcy zgodnie z dobrowolnym porozumieniem wypracowanym pod auspicjami Związku Banków Polskich przez banki członków tej organizacji oraz notyfikowane do EBA
- Bezdotykowe transakcje kartowe do 100 zł bez zatwierdzenie numerem PIN
- Większość transakcji można dokonać bezpiecznie i zdalnie z domu
- Założenie ROR w pełni online z wykorzystaniem selfie
- Dedykowana komunikacja w serwisie i na banerach, w portalu

Mikroprzedsiębiorstwa i klienci korporacyjni:

- Wnioskowanie o wsparcie finansowe PFR (dotacja z możliwością umorzenia) w Millenecie dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP
- Czasowe zawieszenie rat kredytu, w tym faktoring, leasing i karty obciążeniowe dla wszystkich przedsiębiorstw (jak powyżej)
- Szybki i uproszczony tryb odnowienia kredytu dla MŚP i dużych przedsiębiorstw
- Gwarancje BGK na nowych, korzystniejszych warunkach dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP (gwarancja de minimis)
- Wprowadzenie kredytów, wspomaganych przez Fundusz Gwarancji Płynnościowych BGK, dla średnich i dużych przedsiębiorstw
- Tymczasowe zawieszenie płatności leasingowych od środków transportu w ramach programu oferowanego przez APR Leasing
- Zdalne podpisywanie wszystkich umów dla MŚP i dużych przedsiębiorstw

Na dzień 30 czerwca, zatwierdzono 63 721 wniosków o wakacje kredytowe w związku z koronawirusem, dotyczące funkcjonujących pożyczek gotówkowych, 16 671 wniosków o wakacje kredytowe dla kredytów hipotecznych o wartości kredytów odpowiednio 1 842 mln zł i 4 584 mln zł. Po początkowym silnym wzroście wniosków o wakacje kredytowe w segmencie detalicznym pod koniec marca/na początku kwietnia ilość wniosków istotnie się zmniejszyła. „Bezpłatne” wakacje kredytowe wprowadzone w czerwcu w ramach tzw. „Tarczy Antykryzysowej 4.0” jak dotąd cieszyły się niewielkim zainteresowaniem i zaledwie kilkanaście wniosków zostało złożonych. Liczba wakacji kredytowych dla klientów korporacyjnych wynosiła około 4 942 (w tym leasing: 4 104) na koniec czerwca, z łączną wartością kredytów z odroczoną spłatą na poziomie 1 183 mln zł.

W kwietniu oraz maju Bank Millennium przeprowadził badanie (techniką CATI) wśród swych klientów detalicznych. Wyniki badania pokazały, że 94% badanych klientów było zadowolonych z działań Banku. Klienci byli zadowoleni z funkcjonowania Banku w obecnej sytuacji. Większość z nich nie doświadczyła problemów, doceniali także możliwość bankowania online. Co ważne, klienci nadal postrzegają Bank, jako stabilny i godny zaufania.

1.9. RYZYKO PRAWNE WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH

Na podstawie danych ZBP (Związek Banków Polskich), zebranych od wszystkich banków, posiadających walutowe kredyty hipoteczne, znaczna większość sporów została ostatecznie rozwiązana korzystnie dla banków do roku 2019. Jednakże, po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), wydanego 3 października 2019 r. (Sprawa C-260/18) proporcje zmieniły się niekorzystnie, więc istnieje ryzyko, że wcześniejsza, w większości korzystna dla banków linia orzecznicza, może się zmienić.

Zważywszy na zwiększone ryzyko prawne, związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, w roku 2019 r. Bank Millennium utworzył rezerwę na ryzyko prawne w wys. 223 mln zł a w pierwszej połowie 2020 w wys. 168 mln zł (1 kw. 2020 r.: 55 mln zł, 2 kw. 2020 r.: 113 mln zł). Metodologia, opracowana przez Bank Millennium, opiera się na następujących parametrach: (i) liczbie aktualnych (w tym pozwów zbiorowych) oraz potencjalnych, przyszłych spraw sądowych, które pojawią się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym; (ii) kwocie potencjalnej straty Banku Millennium w razie określonego wyroku sądu (uwzględniono trzy, niekorzystne scenariusze wyroków); oraz (iii) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądu, obliczone na podstawie statystyk orzeczeń sektora bankowego w Polsce oraz uzyskanych opinii prawnych. Wahania poziomu rezerw, lub określonych strat, będą zależeć od ostatecznych decyzji sądów w każdej sprawie oraz od liczby spraw sądowych.

Bank Millennium podejmuje szereg działań na różnych poziomach, wobec różnych interesariuszy, w celu zmniejszenia ryzyka prawnego i ryzyka postępowania sądowego w zakresie portfela walutowych kredytów hipotecznych. Bank Millennium jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty (częściowej, lub całkowitej), lub przewalutowania kredytów na PLN. Z drugiej strony Bank Millennium będzie nadal podejmować wszelkie możliwe działania, aby bronić swych interesów w sądach, jednocześnie będąc otwartym na porozumienie się z klientami w sądzie na rozsądnych warunkach.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę ostatnią negatywną ewolucję w orzecznictwie sądowym w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać przeglądu i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu.

Wreszcie, należy wspomnieć, że Bank Millennium musi utrzymywać dodatkowe fundusze własne, dla pokrycia dodatkowych wymogów kapitałowych, związanych z ryzykami portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowego filaru II) w wys. 4,96 pkt. procentowego (4,87 pkt. procentowego na poziomie Grupy) z czego część jest przeznaczona na ryzyko operacyjne/prawne.

Szczegółowe dane dotyczące liczby oraz wartości pozwów dotyczących walutowych kredytów hipotecznych przedstawione są w dalszej części niniejszego raportu.

1.10. INNE CZYNNIKI RYZYKA

Po wyroku z września 2019 r. Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie prawa konsumentów do domagania się obniżenia całkowitego kosztu kredytu, odpowiadającego odsetkom i kosztom przez pozostały okres umowy, w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, w IV kw. 2019 r. bank zawiązał 66,4 mln zł rezerw na ewentualne zwroty prowizji klientom. Rezerwa została oszacowana na podstawie maksymalnej kwoty ewentualnych zwrotów oraz prawdopodobieństwa dokonania płatności. W 1 kwartale 2020 r. Bank zastosował liniową metodę kalkulacji/zwrotu opłat a 2 kwartale 2020 r. zwiększył wcześniej utworzona rezerwę o kwotę 60 mln zł.

Szczegóły dotyczące potencjalnych ryzyk przedstawione są w dalszej części niniejszego raportu.

2.SYTUACJA FINANSOWA GRUPY BANKU MILLENNIUM

2.1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY

Przychody operacyjne Grupy (mln zł)	I poł. 2020 r.	I poł. 2019 r.	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek *	1 329,9	1 084,7	22,6%
Wynik z tytułu prowizji	373,5	338,2	10,4%
Wynik na działalności podstawowej	1 703,4	1 422,9	19,7%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe **	77,7	140,6	-44,8%
Przychody operacyjne ogółem **	1 781,0	1 563,4	13,9%

(*) Dane pro-forma: Wynik z odsetek obejmuje marżę na wszystkich instrumentach pochodnych. Począwszy od 1 stycznia 2006 r. Bank stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń. Od tego dnia marża z tych operacji jest uwzględniana w wyniku z tytułu odsetek. Ponieważ jednak rachunkowość zabezpieczeń nie obejmuje całości portfela denominowanego w walutach obcych, Bank przedstawia dane pro-forma, w których całość marży na instrumentach pochodnych jest ujmowana w wyniku z tytułu odsetek, podczas gdy rachunkowo część tej marży (26,6 mln zł w I poł. 2020 r. oraz 28,1 mln zł w I poł. 2019 r.) jest uwzględniona w pozostałych przychodach pozaodsetkowych. W opinii Banku takie podejście umożliwia lepsze zrozumienie rzeczywistej ewolucji tej pozycji z ekonomicznego punktu widzenia.

(**) Bez korekty do wartości godziwej portfela kredytowego (26,4 mln zł w I poł. 2020 r. oraz 5,1 mln zł w I poł. 2019 r.), która została przeniesiona do kosztów ryzyka w układzie pro-forma

Wynik z tytułu odsetek (pro-forma) w I poł. 2020 r. wyniósł 1,329,9 mln zł (640,2 mln zł w II kw. 2020 r.) i wzrósł o 22,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (spadek o 7,2% kw/kw). Wzrost ten był wspomagany przychodami z operacji z klientami przejętego Euro Banku. Marża odsetkowa netto (do średnich aktywów pracujących - NIM) w I poł. 2020 r. osiągnęła 2,69%, i była na podobnym poziomie co marża w I poł. 2019 r. W II kw. 2020 r. marża odsetkowa netto spadła o 23 punkty bazowe kw/kw do poziomu 2,58%. Spadek marży wynikał z bezprecedensowych cięć stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej (obniżka stopy bazowej o 140 punktów bazowych w ciągu dwóch miesięcy), które miały miejsce w marcu, kwietniu i maju i spotęgowanego wpływu na maksymalną stopę procentową (obniżka 280 pkt. baz. z 10% do 7,2%). Wysoka koncentracja tych cięć i ich automatyczny wpływ na dochodowość z aktywów odsetkowych (w szczególności kredytów konsumpcyjnych) zintensyfikowało wpływ w krótkim terminie ze względu na czas jaki Bank potrzebuje na odpowiednie dostosowanie swoich kosztów finansowania (depozytów). Ponadto, w porównaniu z poprzednim rokiem, spadek marży odsetkowej wynikał również ze zwrotu prowizji przy wcześniejszej spłacie pożyczek konsumpcyjnych.

Wynik z tytułu prowizji w I poł. 2020 r. wyniósł 373,5 mln zł (179,0 mln zł w II kw. 2020 r.), rosnąc o 10,4% r/r (spadek o 8% kw/kw). Prowizje związane z ubezpieczeniami, kredytami i kartami wzrosły w ciągu roku najbardziej, przy czym w przypadku tych pierwszych wynikało to z wyższych prowizji związanych z portfelem kredytów Euro Banku, podczas gdy w przypadku tych ostatnich - z wyższej liczby wydanych kart oraz wyższej transakcyjności. Natomiast obniżyły się prowizje i opłaty związane z rynkiem kapitałowym oraz transakcyjne.

Wynik na działalności podstawowej, definiowany jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął 1.703,4 mln zł w I poł. 2020 r. (819,2 mln zł w II kw. 2020 r.), co oznacza wzrost o 19,7% r/r (spadek o 7,3% kw/kw), częściowo dzięki fuzji z Euro Bankiem.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe, które obejmują wynik z pozycji wymiany, wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych (bez marży odsetkowej na instrumentach pochodnych oraz korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej), a także pozostałe przychody i koszty operacyjne netto, wyniosły 77,7 mln zł i obniżyły się o 44,8% r/r, z powodu nadzwyczajnych pozycji w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych (netto): rezerw na zwrot prowizji od wcześniejszej spłaty

kredytów przez klientów, które miały ujemny wpływ w wysokości 60,5 mln zł (brutto) w II kw. 2020 r. oraz jednorazowego odzyskania aktywa podatkowego w I kw. 2019 r. w wysokości 26,9 mln zł .

Przychody operacyjne ogółem (pro-forma) Grupy osiągnęły 1.781 mln zł (860,3 mln zł w II kw. 2020 r.), co oznacza wzrost o 13,9% r/r (spadek o 6,6% kw/kw).

Koszty operacyjne (mln zł)	I poł. 2020 r.	I poł. 2019 r.	Zmiana r/r
Koszty osobowe	(451,2)	(372,2)	21,2%
Pozostałe koszty administracyjne*	(471,8)	(383,8)	22,9%
- w tym opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG)	(113,1)	(96,0)	17,7%
Koszty operacyjne ogółem	(923,0)	(756,0)	22,1%
- w tym koszty integracji Euro Banku**	(35,3)	(19,8)	78,3%
Koszty ogółem bez kosztów integracji**	(887,7)	(736,2)	20,6%
Koszty ogółem bez kosztów integracji i BFG**	(774,7)	(640,2)	21,0%
Koszty/dochody narastająco - raportowane	51,8%	48,4%	3,5 pp
Koszty/dochody narast. - skorygowane ***	47,1%	45,5%	1,6 pp

(*) w tym amortyzacja

(**) dodatkowe koszty administracyjne bezp. związane z zakupem Euro Banku, procesami fuzji i integracji

(**) przy równym rozkładzie opłaty BFG na fundusz przymusowej restrukturyzacji na cały rok, bez przychodów jednorazowych i bez kosztów integracji

Koszty ogółem wyniosły 923 mln zł w I poł. 2020 r. (405,1 mln zł w II kw. 2020 r.), co oznacza 22,1% wzrost w porównaniu z poziomem w I poł. 2019 r. Poza wyższą liczbą etatów i poziomem pozostałych kosztów administracyjnych w wyniku włączenia pracowników i infrastruktury sprzedażowej byłego Euro Banku, Bank utworzył rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w wys. 23,8 mln zł w I kw. 2020 roku (w tym rezerwy na zwolnienia grupowe i premię lojalnościową). Łączna wartość kosztów integracji w okresie sprawozdawczym wyniosła 35,3 mln zł . Roczny wzrost kosztów operacyjnych bez kosztów integracji wyniósłby 20,6%. Koszty ogółem z wyjątkiem BFG oraz integracji w I poł. 2020 r, wyniosły 774,7 mln zł oraz 371,9 mln zł w II kw. 2020 r., co oznacza kwartalny spadek o 7,7%.

Koszty osobowe wyniosły 451,2 mln zł (207,4 mln zł w II kw. 2020 r.) i wzrosły o 21,2% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, jednakże odnotowały istotny kwartalny spadek o 14,9%. Po włączeniu pracowników z Euro Banku (2,4 tys. etatów) Bank zmniejszył liczbę swoich pracowników do 8,141 etatów (Grupa) na koniec czerwca, co przekłada się na roczną redukcję o 409 etatów (-4,8% r/r).

Struktura zatrudnienia (etaty)	30.06.2020	30.06.2019	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A. (z Euro Bankiem)	7 803	8 201	-4,9%
Spółki zależne	337	349	-3,4%
Razem Grupa Banku Millennium	8 141	8 550	-4,8%

Pozostałe koszty administracyjne (wraz z amortyzacją) wyniosły 471,8 mln zł (197,7 mln zł w II kw. 2020 r.) i wzrosły o 22,9% r/r. Koszty związane bezpośrednio z integracją Euro Banku nie były w I poł. 2020 r. wysokie, zamykały się kwotą 11,2 mln zł . W ujęciu kwartalnym pozostałe koszty administracyjne spadły dynamicznie o 27,9% z powodu zaksięgowania całej rocznej składki na

fundusz przymusowej restrukturyzacji BFG (58,2 mln zł) w I kw. 2020 r. Po skorygowaniu o składkę na BFG koszty administracyjne były niższe o 10,3% kw/kw.

Przejęcie Euro Banku spowodowało bardzo znaczny wzrost liczby placówek. Na koniec czerwca 2019 r. liczba oddziałów ogółem (w tym Euro Banku) wyniosła 839 i od tego czasu została zredukowana o 73 placówki do 766 oddziałów na koniec czerwca 2020 r.

W zakresie realizowanej optymalizacji sieci sprzedaży, obecny plan zakłada zmniejszenie sieci o ponad 110 placówek. Poza kosztami integracji w wys. 35,3 mln zł (RZiS), poniesionymi w I poł. 2020 r., w pozostałej części roku zostanie poniesiona podobna kwota oparta na zrewidowanych szacunkach. Bank obecnie szacuje, że łączne zakumulowane koszty integracji (RZiS oraz nakłady inwestycyjne) związane z przejściem Euro Banku będą poniżej pierwotnego planu i utrzymają się wyraźnie poniżej 300 mln zł.

Skuteczna realizacja procesu restrukturyzacji powinna pozwolić na osiągnięcie efektu synergii na poziomie 156 mln zł łącznie w roku 2020 (rewizja w górę w stosunku do pierwotnego budżetu). Pierwsze wymierne skutki synergii zostały osiągnięte już w IV kw. 2019 r. (23,4 mln zł), podczas gdy w I poł. 2020 r. wyniosły one 62,1 mln zł. Celem na rok 2022 jest efekt synergii w wys. 219 mln zł (podwyższony szacunek).

Wskaźnik koszty/dochody bez pozycji nadzwyczajnych (głównie kosztów integracji i wyżej wspomnianej rezerwy w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych) i skorygowany o równomierny rozkład składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji BFG osiągnął 47,1% w I poł. 2020 r. i był o 1,6 punktu procentowego wyższy w porównaniu z poziomem z roku ubiegłego.

Zysk netto (mln zł)	I poł. 2020 r.	I poł. 2019 r.	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	1 781,0	1 563,4	13,9%
Koszty operacyjne*	(923,0)	(756,0)	22,1%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka**	(362,9)	(230,2)	57,6%
- z czego odpis na ryzyko związane z COVID-19	(69,3)	-	-
Odpis na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych	(168,0)	-	-
Podatek bankowy	(141,2)	(110,0)	28,3%
Zysk przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	185,9	467,2	-60,2%
Podatek dochodowy	(114,2)	(133,6)	-14,5%
Zysk netto - raportowany	71,7	333,6	-78,5%
Zysk netto (skorygowany***)	394,2	427,3	-7,7%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym korekta wg. wartości godziwej kredytów (26,4 mln zł w I poł. 2020 r. i 5,1 mln zł w I poł. 2019 r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (8,2 mln zł w I poł. 2020 r. oraz 6,6 mln zł w I poł. 2019 r.)

(***) bez pozycji nadzwyczajnych: w I poł. 2020 r.: 1. kosztów integracji (35,3 mln zł), 2. odpisów w wysokości 168 mln zł na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych, 3. odpisu w wysokości 69,3 mln zł na ryzyko związane z Covid-19, 4. odpisów w wysokości 60,5 mln zł na zwrot prowizji dotyczących kredytów spłaconych wcześniej przez klientów, 5. liniowego rozłożenia składki na fundusz restrukturyzacji BFG w wys. 58,2 mln zł, w I kw. 2019 r.: 1. kosztów integracji (19,8 mln zł), 2. rozwiązania odpisu w wysokości 26,9 mln zł na aktywo podatkowe, 3. odpisów związanych z przejściem Euro Banku w wysokości 80,6 mln zł, 4. liniowego rozłożenia składki na fundusz restrukturyzacji BFG w wys. 73,3 mln zł

Łączny koszt ryzyka, który obejmował odpisy netto na utratę wartości, korektę wartości godziwej (części portfela kredytowego) i wynik modyfikacji poniesiony przez Grupę wyniósł 362,9 mln zł w I poł. 2020 r. i był 57,6% wyższy niż w I poł. 2019 r. Wyższy poziom rezerw wynikał z włączenia portfela kredytów Euro Banku, zmian w modelu ryzyka w segmencie detalicznym, ale również z dodatkowych odpisów na ryzyko związane z potencjalnym wpływem Covid-19. W I kw. 2020 r. Grupa wyprzedzająco utworzyła takie odpisy w wysokości 60 mln zł, które w II kw. 2020 r. alokowano na

poszczególne ekspozycje kredytowe. Stworzono również w II kw. 2020 roku dodatkowy odpis na Covid-19 w wysokości 9,3 mln zł .

Odpisy na ryzyko dla segmentu detalicznego w I poł. 2020 r. wynosiły 209,6 mln zł (bez dodatkowych odpisów na Covid-19), podczas gdy dla segmentu przedsiębiorstw i innych wyniosły one 84 mln zł . W ujęciu relatywnym, koszt ryzyka (tzn. odpisy netto w stosunku do średnich kredytów brutto) za I poł. 2020 r. wyniósł 98 pb w porównaniu do 78 pb w I poł. 2019 r. Bez dodatkowego odpisu na Covid-19 w I poł. 2020 r. oraz kredyty EuroBanku w I poł. 2019 r., koszt ryzyka wyniósł 79 punktów bazowych w I poł. 2020 r. oraz 51 punktów bazowych w I poł. 2019 r.

Ponadto, w I poł. 2020 r. odpis na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych uległ zwiększeniu o dodatkowe 168 mln zł w celu odzwierciedlenia bardziej negatywnego wyniku w zakresie wyroków w ostatnich sprawach sądowych w sektorze oraz odnotowanego ostatnio osłabienia złotego.

Zysk przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym w I poł. 2020 r. wyniósł 185,9 mln zł (108,1 mln zł w II kw. 2020 r.) i obniżył się o 60,2% w stosunku do I poł. 2019 r. (wzrost o 39% kw/kw). W większości był to wynik wysokich rezerw ogółem, o których mowa powyżej, gdyż zysk przed utworzeniem rezerw wyniósł 858 mln zł i wzrósł o 6,3% r/r.

Zysk netto raportowany za I poł. 2020 r. wyniósł 71,7 mln zł (53,6 mln zł w II kw. 2020 r.) i był o 78,5% niższy niż za analogiczny okres poprzedniego roku. Zysk netto za I poł. 2020 r. skorygowany o ww. pozycje nadzwyczajne (głównie koszty integracji i dodatkowe odpisy) wyniósłby 394,2 mln zł w porównaniu z 427,3 mln zł skorygowanego zysku netto za I poł. 2019 r., co przekłada się na spadek 7,7% r/r.

Raportowany zwrot z kapitału (ROE) za I poł. 2020 r. wraz ze składką na fundusz restrukturyzacyjny BFG rozłożoną równo na cały rok wyniósł 2,2%, jednakże po korekcie o pozycje nadzwyczajne osiągnął 8,7% w porównaniu do 10,0% w I poł. 2019 r.

2.2. BILANS

Aktywa

Aktywa Grupy na dzień 30 czerwca 2020 r. osiągnęły wartość 102.579 mln zł, co oznacza wzrost o 9,5% w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2019 r. Strukturę aktywów Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych aktywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Aktywa Grupy (mln zł)	30.06.2020		30.06.2019		Zmiana r/r (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 224,8	1,2%	3 396,0	3,6%	-63,9%
Kredyty i pożyczki dla banków	875,8	0,9%	711,6	0,8%	23,1%
Kredyty i pożyczki dla klientów	71 507,8	69,7%	67 855,2	72,4%	5,4%
Należności z transakcji reverse repo	65,4	0,1%	73,7	0,1%	-11,2%
Dłużne papiery wartościowe	26 567,2	25,9%	19 528,6	20,8%	36,0%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	228,7	0,2%	197,9	0,2%	15,6%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	96,5	0,1%	51,2	0,1%	88,3%
Aktywa trwałe materialne i niematerialne**	971,2	0,9%	928,2	1,0%	4,6%
Pozostałe aktywa	1 041,1	1,0%	927,8	1,0%	12,2%
Aktywa razem	102 578,6	100,0%	93 670,3	100,0%	9,5%

(*) w tym inwestycje w jednostki stowarzyszone

(**) z wyjątkiem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Wyższy poziom aktywów wynikał głównie ze wzrostu dłużnych papierów wartościowych (wzrost o 7,04 mld r/r czyli o 36%) oraz kredytów dla klientów (wzrost o 3,65 mld zł, czyli o 5,4%).

Kredyty i pożyczki dla klientów

Kredyty netto ogółem Grupy Banku Millennium wyniosły 71.508 mln zł na koniec czerwca 2020 r. i wzrosły o 5,4% r/r. Wzrost kredytów bez portfela walutowych kredytów hipotecznych osiągnął wyższą stopę wzrostu 7% r/r. Walutowe kredyty hipoteczne zmniejszyły się jedynie nieznacznie, o 0,3% r/r, w wyniku silnej deprecjacji złotego w stosunku do franka szwajcarskiego. Udział walutowych kredytów hipotecznych (bez kredytów przejętych z Euro Banku) w kredytach brutto ogółem spadł w ciągu roku do 18,9% na dzień 30 czerwca 2020 roku z poziomu 20,1% rok temu.

Wartość netto kredytów dla gospodarstw domowych wyniosła 53.263 mln zł na koniec czerwca 2020 r., wzrost o 7,5% r/r. W ramach tej linii kredyty hipoteczne w złotówkach wzrosły dynamicznie o 17,2% r/r, a kredyty konsumpcyjne wzrosły o 2,2% r/r, zaś wzrost obu pozycji ma prawdziwie organiczny charakter, ponieważ podstawą porównania jest portfel hipoteczny po przejęciu Euro Banku, włączonego do raportu skonsolidowanego od 1 czerwca 2020 roku.

W I poł. 2020 r. produkcja pożyczek gotówkowych oraz kredytów hipotecznych była wyższa niż w I poł. 2019 r. W I poł. 2020 r. Bank sprzedał swoim klientom kredyty hipoteczne o wartości 2,9 mld zł (+50% r/r) oraz pożyczki gotówkowe o wartości 2,4 mld zł (+3% r/r). Na tę ostatnią kategorię w największym stopniu miała wpływ pandemia Covid-19, która spowodowała niższy popyt na produkt i w konsekwencji roczną dynamikę wzrostu poniżej wyższych poziomów odnotowanych we wcześniejszych okresach.

Wartość netto kredytów dla przedsiębiorstw wyniosła 18.245 mln zł na koniec czerwca 2020 r. i obniżyła się nieznacznie o 0,4% rocznie. Ten portfel kredytów zmniejszył się o 4,2% w ujęciu

kwartalnym, ponieważ pandemia Covid-19 miała w dużym stopniu niekorzystny wpływ na nowoudzielane kredyty dla przedsiębiorstw.

Strukturę i dynamikę kredytów dla Klientów w Grupie przedstawia poniższa tabela:

Kredyty i pożyczki dla klientów (mln zł)	30.06.2020	30.06.2019	Zmiana r/r
Kredyty dla gospodarstw domowych	53 262,6	49 528,8	7,5%
- <i>otowe kredyty hipoteczne</i>	23 451,6	20 001,9	17,2%
- <i>walutowe kredyty hipoteczne</i>	14 792,9	14 836,1	-0,3%
- <i>z czego kredyty Banku Millennium</i>	13 790,1	13 818,4	-0,2%
- <i>z czego kredyty byłego Euro Banku</i>	1 002,8	1 017,7	-1,5%
- <i>kredyty konsumpcyjne</i>	15 018,1	14 690,8	2,2%
Kredyty dla przedsiębiorstw i sektora publicznego	18 245,3	18 326,4	-0,4%
- <i>leasing</i>	6 451,0	6 525,6	-1,1%
- <i>pozostałe kredyty dla przedsiębiorstw i faktoring</i>	11 794,3	11 800,8	-0,1%
Kredyty i pożyczki netto dla klientów	71 507,8	67 855,2	5,4%
<i>Kredyty i pożyczki netto dla klientów bez walutowych kredytów hipotecznych</i>	56 714,9	53 019,1	7,0%
Odpisy na utratę wartości	2 358,1	1 867,3	26,3%
Kredyty i pożyczki dla klientów* brutto	73 866,0	69 722,5	5,9%

(*) W tym, poza rezerwami na ryzyko kredytowe, także korekta do wartości godziwej portfela kredytów, ujmowanego wg. wartości godziwej jak i modyfikacja. Uwzględnia także początkową korektę MSSF9. W tym przypadku portfel kredytów brutto przedstawia wartość kredytów i pożyczek przed wspomnianymi rezerwami i korektami.

Dłużne papiery wartościowe

Wartość dłużnych papierów wartościowych osiągnęła 22.866 mln zł na koniec czerwca 2020 r., co oznacza dynamiczny wzrost o 36% r/r. Ważną część portfela dłużnych papierów wartościowych (99,4%) stanowiły obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski (bank centralny). Dynamiczny wzrost portfela dłużnych papierów wartościowych był skorelowany z szybkim tempem wzrostu depozytów oraz zwolnieniem znaczącej części rezerwy obowiązkowej NBP. Udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach razem Grupy wzrósł do 25,7% na koniec czerwca 2020 r. (z 20,7% w czerwcu 2019 r.), co wskazywało na silną pozycję płynności Grupy.

Kredyty i pożyczki dla banków

Wartość kredytów i pożyczek dla banków (w tym depozytów międzybankowych) osiągnęła poziom 784 mln zł na koniec czerwca 2020 r., co oznacza wzrost o 7,3% w ujęciu rocznym

Zobowiązania

Strukturę pasywów (zobowiązań i kapitału) Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych pasywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Zobowiązania i kapitał Grupy (mln zł)	30.06.2020		30.06.2019		Zmiana r/r (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Depozyty od banków	1 429,8	1,5%	1 908,3	2,2%	-25,1%
Depozyty klientów	86 254,6	92,4%	76 827,8	90,4%	12,3%
Zobowiązania z transakcji repo	0,0	0,0%	21,0	0,0%	-100,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	878,3	0,9%	571,5	0,7%	53,7%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	767,0	0,8%	1 470,0	1,7%	-47,8%
Rezerwy	282,6	0,3%	108,3	0,1%	160,9%
Zobowiązania podporządkowane	1 545,2	1,7%	1 646,3	1,9%	-6,1%
Pozostałe pasywa*	2 221,2	2,4%	2 412,9	2,8%	-7,9%
Zobowiązania razem	93 378,8	100,0%	84 966,1	100,0%	9,9%
Kapitały własne razem	9 199,8		8 704,2		5,7%
Zobowiązania i kapitał razem	102 578,6		93 670,3		9,5%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Na koniec czerwca 2020 r. zobowiązania stanowiły 91%, podczas gdy kapitały własne Grupy stanowiły 9% pasywów razem (zobowiązań i kapitału).

Na dzień 30 czerwca 2020 r. zobowiązania razem Grupy wyniosły 93.379 mln zł, tzn. zanotowały istotny wzrost o 8,4 mld zł (czyli 9,9%) w stosunku do ich wartości na dzień 30 czerwca 2019 r. Wzrost był głównie skutkiem istotnego wzrostu depozytów klientów (o 9,4 mld zł).

Depozyty klientów

Depozyty klientów stanowiły główną składową rachunkowości Grupy na dzień 30 czerwca 2020 r. - 92,4% zobowiązań ogółem. Depozyty klientów stanowią główne źródło finansowania działań Grupy i obejmują głównie fundusze klientów na rachunkach bieżących i oszczędnościowych, jak również rachunkach depozytów terminowych.

Dynamikę depozytów klientów w Grupie przedstawia poniższa tabela:

Depozyty klientów <i>(mln zł)</i>	30.06.2020	30.06.2019	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	63 436,3	57 638,4	10,1%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	22 818,3	19 189,4	18,9%
Depozyty ogółem	86 254,6	76 827,8	12,3%

Depozyty ogółem wzrosły o 12,3% r/r do poziomu 86.255 mln zł na dzień 30 czerwca 2020 r., w wyniku znacznego wzrostu zarówno depozytów przedsiębiorstw, jak i depozytów gospodarstw domowych.

Depozyty gospodarstw domowych wyniosły 63.328 mln zł na dzień 30 czerwca 2020 r., po wzroście o 10,1% r/r. W ramach depozytów rachunki bieżące i oszczędnościowe nadal rosły w bardzo szybkim tempie (o 27% r/r), więc ich udział w depozytach klientów indywidualnych zwiększył się do 78%. Był on wspomagany wysoką dynamiką rachunków bieżących i kart debetowych.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego wzrosły wyraźnie o 18,9% r/r do 22.818 mln zł na koniec czerwca 2020 r. Wzrost ten napędzała, przede wszystkim, silna dynamika w zakresie rachunków bieżących: +77% r/r, natomiast depozyty terminowe obniżyły się wyraźnie o 29% r/r. Było to głównie skutkiem silnej redukcji stóp procentowych banku centralnego, jak również wyższej płynności spółek odraczających wydatki i korzystających ze wsparcia finansowego ze strony rządowych programów pomocowych w wyniku pandemii Covid-19.

Depozyty od banków

Depozyty banków, w tym otrzymane kredyty, na dzień 30 czerwca 2020 r., zamknęły się kwotą 1.430 mln zł, co stanowi 1,5% zobowiązań Grupy. Wartość tej pozycji zmniejszyła się o 25,1% w stosunku do salda na 30 czerwca 2019 r., głównie w wyniku niższej wartości (340 mln zł) depozytów terminowych założonych przez banki.

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Papiery wartościowe emitowane przez Grupę miały wartość 767 mln zł na dzień 30 czerwca 2020 r. i odnotowały istotny spadek o 703 mln zł (czyli 47,8%) w stosunku do salda na dzień 30 czerwca 2019 r. Spadek wynikał z odkupu papierów wartościowych emitowanych przez Bank i jego podmiot zależny Millennium Leasing. Największe odkupienia obejmowały serię obligacji Banku w kwocie 300 mln zł dla inwestorów instytucjonalnych (w I poł. 2020 r.) oraz obligacje w wysokości 250 mln zł emitowane przez Euro Bank (odkupione w II poł. 2019 r.)

Zobowiązania podporządkowane

Wartość zobowiązań podporządkowanych wyniosła 1.545 mln zł na dzień 30 czerwca 2020 r., co oznacza spadek o 6,1% r/r. Spadek ten wynikał głównie z rozliczenia zobowiązań podporządkowanych Euro Banku w kwocie 100 mln zł. Pozycja „zobowiązania podporządkowane” obejmuje dziesięcioletnie obligacje podporządkowane o całkowitej nominalnej wartości 830 mln zł zapadające w styczniu 2029 r. oraz dziesięcioletnie obligacje o całkowitej wartości nominalnej 700 mln zł zapadające w grudniu 2027 r.

Kapitały własne

Na dzień 30 czerwca 2020 r. kapitały własne Grupy wyniosły 9.200 mln zł i odnotowały wzrost o 496 mln zł, czyli 5,7% r/r. Poza zyskiem netto wygenerowanym in I poł. 2020 r. i II poł. 2019 r. wzrost kapitałów własnych wynikał z dodatniej wyceny papierów wartościowych w wysokości 203 mln zł od 30 czerwca 2019 roku.

Informacja o adekwatności kapitałowej została przedstawiona w Rozdziale 4.2. niniejszego dokumentu.

3. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

3.1. INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA

Bank Millennium jest od lat niekwestionowanym liderem jakości polskiego sektora bankowego dzięki stałej analizie oczekiwań klientów oraz dostosowywaniu produktów i usług do zmieniających się potrzeb rynku. Sprawnie przeprowadzona fuzja z Eurobankiem - doceniona m.in. przez agencję informacyjną ISBnews w kategorii „Najbardziej Wiarygodna Instytucja Finansowa”, dodatkowo wzmocniła pozycję Bank Millennium na rynku. Dynamika ostatnich miesięcy wywołana pandemią Covid-19, postawiła przed Bankiem dodatkowe wyzwania i potrzebę wypracowania nowych rozwiązań zapewniających klientom obsługę na najwyższym poziomie.

W pierwszym półroczu 2020 r. Bank Millennium w swoich działaniach skoncentrował się na trzech obszarach:

- zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom i klientom korzystającym z obsługi w placówkach,
- digitalizacja procesów i usług,
- monitorowanie oczekiwań i potrzeb klientów.

Bezpieczeństwo

Dbając o bezpieczeństwo pracowników i klientów Bank Millennium wprowadził procedury i standardy pracy zgodne z wymogami reżimu sanitarnego. Modele obsługi w placówkach bankowych, ze wszystkich obszarów biznesowych, dostosowano do nowej sytuacji - zapewniając klientom komfort obsługi z jednoczesnym naciskiem na umożliwienie im samoobsługi w urządzeniach transakcyjnych czy kanałach zdalnych i wsparcie pracownika w tym zakresie.

Digitalizacja

Bank Millennium kontynuując dotychczasową strategię w obszarze bankowości elektronicznej, w okresie pandemii szczególnie zintensyfikował działania zmierzające do digitalizacji obecnych klientów Banku, umożliwiając im wygodne bankowanie poprzez aplikację mobilną i system transakcyjny Millenet bez opuszczania domu. Wprowadzono szereg rozwiązań ułatwiających dostęp do kanałów zdalnych oraz możliwość realizacji dyspozycji w kanale telefonicznym. Zaproponowane rozwiązania nie tylko umożliwiają klientom samodzielną realizację podstawowych transakcji bankowych, ale także przez kontakt w kanałach elektronicznych (czat, e-mail) lub telefon, zapewniają im wsparcie pracowników Banku.

Monitorowanie oczekiwań i potrzeb klientów

Bank Millennium jest najwyżej ocenianym bankiem w Polsce pod względem budowania pozytywnych doświadczeń klientów, co potwierdziło badanie na temat Customer Experience, przeprowadzone na zlecenie KPMG w Polsce.

Dzięki stałemu monitorowaniu opinii klientów i trendów rynkowych we wszystkich liniach biznesowych - szczególnie w szczycie pandemii, Bank realizuje szereg rozwiązań zgodnych z aktualnymi potrzebami klientów. Rozwiązania te dotyczyły zarówno dostępu do transakcji w

poszczególnych kanałach kontaktowych, oferty produktowej, jak i udogodnienia obsługi już posiadanych produktów.

Realizowane przez Bank Millennium działania zostały docenione zarówno przez klientów, jak i ekspertów, czego dowodem są nagrody w konkursie Gwiazdy Bankowości 2020 czy Instytucji Roku.

3.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

Bankowość detaliczna to istotny obszar działalności Banku Millennium. Bank posiada szeroki katalog uniwersalnych usług i produktów bankowych dla klientów indywidualnych, klientów zamożnych (Prestige), Bankowości Prywatnej oraz klientów biznesowych. Klienci mają dostęp do produktów i usług poprzez sieć oddziałów, bankowość internetową, mobilną i telefoniczną oraz sieć bankomatów, dzięki czemu otrzymują możliwość zarządzania swoimi finansami w wygodny i bezpieczny sposób.

W pierwszym półroczu 2020 roku realizacja celów w zakresie akwizycji klientów postępowała zgodnie ze strategicznymi założeniami, przy czym na jej dynamikę szczególnie w kanałach fizycznych wpływ miała sytuacja epidemiologiczna w kraju i na świecie. Od początku roku Bank powiększył bazę aktywnych klientów o 45,6 tys. Na koniec 1 kwartału 2020 w zakresie przyrostu nowych klientów indywidualnych Bank zajmował 2 miejsce na rynku z udziałem w wysokości 18% (zgodnie z raportem PRnews). Na dzień 30 czerwca 2020 roku Bank obsługiwał ponad 2,62 mln aktywnych klientów detalicznych. Z bankowości elektronicznej korzystało aktywnie 1,97 mln (+30% r/r) klientów, a z aplikacji mobilnej 1,54 mln, co oznacza 37% wzrost w skali roku.

Konto osobiste

Sprzedaż rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w pierwszym półroczu 2020 roku przekroczyła 207 tys. co oznacza niewielki spadek w stosunku do analogicznego okresu w roku poprzednim. Kluczowym produktem przy akwizycji nowych klientów było Konto 360°, od kilku lat jeden z najchętniej otwieranych rachunków osobistych w Polsce. W 1 kwartale 2020 roku Bank zajął 5 miejsce na rynku w zakresie przyrostu nowych kont dla klientów indywidualnych z udziałem w rynku na poziomie 10% (zgodnie z raportem PRnews). Na koniec pierwszego półrocza 2020 roku liczba Kont 360° w portfelu Banku przekroczyła 1,64 mln.

Akwizycję Kont 360° w 2020 roku wspierały promocje i działania reklamowe, m.in.:

- kolejna odsłona kampanii reklamowej w stacjach telewizyjnych i internecie;
- działania promocyjne z wykorzystaniem aplikacji zakupowej goodie i we współpracy z zewnętrznymi portalami internetowymi - ponad 25% kont osobistych zostało pozyskanych online;
- nowe edycje programu rekomendacyjnego „Lubię to polecam”, w którym za polecenie Konta 360° lub Konta 360° Student można otrzymać atrakcyjne nagrody. Do 30 czerwca 2020 roku w programie zarejestrowało się ponad 798 tys. Klientów.

Produkty Oszczędnościowe

Pierwsza połowa 2020 roku była okresem dużej zmienności w zakresie oferty depozytowej. W okresie marzec-maj 2020 Rada Polityki Pieniężnej dokonała 3 obniżek stóp procentowych zmieniając stopę referencyjną z poziomu 1,50% do poziomu 0,10%. W rezultacie Bank dokonał obniżek oprocentowania dla całej oferty kont oszczędnościowych i lokat terminowych. Skala zmiany stóp procentowych (140 pb.) nie była możliwa do odzwierciedlenia w pełni poprzez odpowiednią obniżkę

oprocentowania depozytów. Dotyczyło to zwłaszcza nieoprocentowanych rachunków ROR ale również, choć w mniejszym stopniu, lokat terminowych i kont oszczędnościowych.

W wyniku kombinacji niekorzystnego otoczenia rynkowego w postaci spadających stóp procentowych, konkurencji dla oferty banków ze strony obligacji skarbowych jak i czynników wspierających produkty depozytowe takich jak wycofanie części środków z rynków kapitałowych ze względu na spadki, Bank powiększył wolumen depozytów klientów detalicznych. Na koniec 1 połowy 2020 r. wolumen wynosił 66,8 mld zł tj. o 3,1 mld zł więcej niż na koniec 2019 roku (+4,9%). Przyrost depozytów klientów pozwolił na utrzymanie udziału rynkowego Banku na stabilnym poziomie 7,21% (maj 2020).

W trakcie 1 połowy 2020 Bank kontynuował akwizycję nowych wolumenów głównie w oparciu o Konto Oszczędnościowe Profit (KO Profit) z atrakcyjnym oprocentowaniem dla nowych środków. Cieszyło się ono dużym zainteresowaniem klientów a środki zgromadzone na KO Profit przyrosły o ponad 1,9 mld zł (+14,7% w stosunku do końca 2019).

Produkty Inwestycyjne

Pierwsza połowa 2020 roku była również dynamiczna na światowych rynkach kapitałowych. Złamanie rynków w pierwszym kwartale 2020 r. w wyniku pandemii COVID'19 skutkowało masowymi umorzeniami jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i wzrostem awersji do ryzyka wśród klientów. Już pod koniec marca rozpoczął się jednak powrót do wzrostów, trwający nieprzerwanie do końca 1 połowy 2020. Pomimo odbicia rynki finansowe nadal cechują się wysoką zmiennością, co stanowi element dodatkowego ryzyka dla klientów.

W okresie dynamicznych zmian rynkowych Bank kontynuował strategię oferowania zdywersyfikowanego portfela produktów inwestycyjnych składającego się zarówno z własnych rozwiązań, jak i produktów zewnętrznych partnerów. W zależności od segmentu klientów na ofertę składały się produkty strukturyzowane, fundusze inwestycyjne, produkty ubezpieczeniowe o charakterze inwestycyjnym oraz obligacje.

W celu uatrakcyjnienia oferty Bank uruchamiał cykliczne promocje funduszy inwestycyjnych w zakresie wysokości opłaty manipulacyjnej za ich nabycie. Kontynuowana również była strategia promowania wykorzystania kanałów zdalnych. W reakcji na sytuację na rynkach finansowych spowodowaną przez COVID-19, w dniu 1 marca 2020 wprowadzona została promocja obniżająca stawki opłat manipulacyjnych funduszy Millennium TFI. W przypadku zleceń składanych w Millenet zostały one zniesione i wynoszą 0%.

Dodatkowo uatrakcyjnione zostały warunki Programu Inwestycyjnego Millennium - do 200 zł obniżona została wartość wpłaty minimalnej do produktu.

Segment klientów Prestige i Bankowości Prywatnej - oferta dla klientów zamożnych

Prestige to oferta skierowana do osób zamożnych z aktywami od 100 tys. zł do 1 mln zł lub dokonujących comiesięcznych wpłat na konto w wysokości co najmniej 10 000 zł. Bankowość Prywatna adresowana jest natomiast do najzamożniejszych klientów indywidualnych z aktywami powyżej 1 mln zł, oczekujących najwyższej jakości obsługi oraz oferty produktów finansowych przygotowanej na miarę ich indywidualnych potrzeb. Tym klientom Bank oferuje szeroką gamę produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowo-inwestycyjnych - krajowe i zagraniczne fundusze inwestycyjne, programy inwestycyjne oraz produkty strukturyzowane. Klienci Bankowości Prywatnej mogą korzystać z kart kredytowych Millennium MasterCard® World Elite™ wydawanych wraz z kartą Priority Pass oraz bogatymi pakietami ubezpieczeń, Assistance i Concierge.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Bank Millennium posiadał 35 tys. aktywnych klientów Prestige i ponad 4 tys. aktywnych klientów Bankowości Prywatnej.

Kredyty Gotówkowe

Pierwsze dwa miesiące 2020 roku cechowały się dobrymi wynikami sprzedażowymi osiąganymi przez Bank. W marcu z uwagi na szereg obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, które m.in. wpłynęły na ilość osób odwiedzających oddziały oraz zmniejszyły otwartość klientów na produkty kredytowe nastąpił spadek wyników sprzedażowych. W ostatnich dwóch miesiącach pierwszego półrocza sprzedaż zaczęła się odbudowywać osiągając poziom zbliżony do wyników z początku roku.

Na koniec 1 półrocza wartość sprzedaży osiągnęła poziom 2,8 mld zł (-12% r/r). Bank odnotował wysokie tempo wzrostu sprzedaży w kanałach elektronicznych, w szczególności w bankowości mobilnej, gdzie wzrost rok do roku był w wysokości 27%. Na stabilnym wzrostowym poziomie była również sprzedaż realizowana telefonicznie (+3% r/r).

W pierwszej połowie 2020 roku akwizycję pożyczki gotówkowej wspierały m.in.:

- oferta „100 zł raty za każde 5 000 zł pożyczki” dotycząca pożyczek w kwocie 5 000 zł, 10 000 zł lub 15 000 zł udzielanych na okres 60 miesięcy ze znaną z góry ratą w wysokości odpowiednio 100 zł, 200 zł lub 300 zł.
- kontynuacja oferty dla pracowników sektora finansowego

Klienci zainteresowani korzystnym przeniesieniem swoich zobowiązań splateanych w innych bankach do Banku Millennium mogli skorzystać z pożyczki konsolidacyjnej w ofertach specjalnych z ubezpieczeniem spłaty.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku wartość portfela pożyczek gotówkowych wyniosła 13,4 mld zł, co oznacza wzrost o 8% r/r.

Limit w koncie

Początek 2020 roku był okresem stabilnych działań sprzedażowych. W marcu z uwagi na wpływ obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 nastąpił spadek zainteresowania klientów nowymi limitami. W ostatnich miesiącach pierwszego półrocza nastąpiła częściowa odbudowa poziomu sprzedaży. Oferta Banku wspierana była promocjami:

- „Limit w koncie bez prowizji za przyznanie” - oferta skierowana do nowych klientów Banku, umożliwiająca skorzystania z produktu w pierwszym roku bez dodatkowych kosztów - prowizja za uruchomienie limitu to 0 zł. Warunki te należą do najbardziej atrakcyjnych na rynku.
- 7 - dniowy okres bezodsetkowy, który umożliwia skorzystanie z limitu bez ponoszenia kosztów odsetkowych w każdym miesiącu rozliczeniowym.

Karty Płatnicze

Intensywne działania marketingowe wspierały stały wzrost portfela kart płatniczych w I połowie 2020 roku. Pomimo wpływu sytuacji rynkowej na sprzedaż kart debetowych (wraz z kontami osobistymi) oraz kart kredytowych, Bank podtrzymał wzrostowy trend portfela kart płatniczych kończąc I połowę 2020 z wynikiem 3,4 mln kart (+2,0% względem końca 2019 roku). Flagowymi produktami pozostała karta debetowa wydawana do Konta 360° oraz karty kredytowe Impresja i Alfa, które oferują swoim posiadaczom do 5% zwrotu wydatków dokonanych u partnerów tych kart oraz regularne oferty promocyjne. Przyrosty r/r to kolejno +25% dla kart debetowych oraz +23% dla kart kredytowych, co było wynikiem m.in. przejścia Euro Banku S.A.

Bankowość Hipoteczna

W pierwszej połowie 2020 roku Bank Millennium utrzymywał wysoką pozycję na rynku sprzedaży kredytów hipotecznych. Na przestrzeni półrocza Bank zawarł blisko 11,2 tys. nowych umów o łącznej wartości blisko 3,3 mld zł (wzrost r/r ponad 45%). Pozycja Banku z miesiąca na miesiąc wzrastała plasując Bank w czerwcu na 2 miejscu na rynku z udziałem 15,8% w sprzedaży.

W pierwszym półroczu 2020 roku Bank zmodyfikował ofertę dla kredytu hipotecznego tj. zmienił zasady funkcjonowania sprzedaży krzyżowej (*ang: cross-sell*) do kredytu, dokonał podwyższenia marży kredytu w przedziale powyżej 80% LTV oraz wdrożył szereg usprawnień w procesie, które pozwalały na utrzymanie dobrych czasów procesowania wniosków kredytowych.

Poza wyżej wymienionymi zmianami w ofercie akcja kredytowa banku podobnie jak w roku ubiegłym oparta była na ofercie bezwarunkowego 0% prowizji za udzielenie kredytu oraz 0% prowizji za wcześniejszą spłatę kredytu. Taka konstrukcja oferty nadal cieszyła się dużym powodzeniem w szczególności wśród tych klientów, którzy posiadają ograniczony wkład własny i którym zależy na ograniczeniu kosztów kredytowania ponoszonych z góry do minimum.

W pierwszej połowie 2020r. Bank przeprowadził akcję ambasadora marki Banku Millennium wśród wszystkich brokerów wyróżniając najlepszych ekspertów we współpracy z Bankiem w 2019r. Przeprowadzono także na dużą skalę proces szkoleń stacjonarnych oraz webinarów z zakresu konstrukcji produktu, procesu kredytowego, przypominając przy tej okazji jak w jasny, rzetelny i transparentny sposób przekazać szczegóły oferty dostępnej dla klienta.

W 2020 roku Bank kontynuował działania w zakresie oferowania specjalnych warunków obsługi kredytu dla klientów posiadających kredyt w CHF, które dotyczą przewalutowania, częściowej oraz całkowitej spłaty kredytu.

Produkty Ubezpieczeniowe (*bancassurance*)

W 2020 roku Bank kontynuował oferowanie ubezpieczeń życiowych i majątkowych zarówno w placówkach bankowych jak i kanałach zdalnych. Istotna była dystrybucja ubezpieczeń związanych z produktami kredytowymi, w szczególności ubezpieczenia pożyczki gotówkowej. Klienci w 2 kw. 2020 r. mogli skorzystać z oferty specjalnej - Promocji Cashback skierowanej do osób zawierających umowę ubezpieczenia OC Posiadacza Pojazdu Mechanicznego.

Segment klientów Biznes - oferta dla klientów firmowych

Biznes to oferta skierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek cywilnych i handlowych z rocznymi przychodami do 5 mln zł.

W pierwszym półroczu 2020 roku Bank osiągnął jeden z najwyższych poziomów akwizycji nowych kont dla klientów Biznes odnotowując 86% wzrost sprzedaży kont firmowych w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Wzrost liczby Klientów został zrealizowany dzięki:

- wykorzystaniu możliwości otwierania rachunków firmowych w systemie bankowości internetowej Millenet dla obecnych klientów detalicznych Banku, których prowadzą działalność gospodarczą
- wprowadzeniu ofert promocyjnych konta Mój Biznes
- zwiększeniu poziomu x-sellu na konta firmowe w placówkach Banku.

Klientom Biznes Bank oferuje szeroką gamę produktów transakcyjnych i kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem atrakcyjnej oferty leasingowej, a także nowoczesną bankowość internetową i mobilną.

3.3. APLIKACJA SMART-SHOPPINGOWA GOODIE

Kolejne miesiące pandemii potwierdziły rekordowe zainteresowanie użytkowników aplikacji zakupami w sieci i programem goodie cashback. Tylko w 2 kw. 2020 r., w goodie dokonano blisko 620 tys. transakcji, a suma przyznanego użytkownikom zwrotu zbliżyła się do 2,2 mln zł. Łącznie w 2 kw. 2020 r. osiągnięto poziom ponad 71 mln zł obrotu cashback co stanowi ponad 500 p.p. wzrost r/r. Ponadto w goodie w ciągu ostatnich trzech miesięcy przybyło ponad 17 tys. nowych użytkowników funkcji cashback.

Aplikacja goodie, której liczba pobrań od startu przekroczyła już 1,8 mln, zintensyfikowała współpracę z Bankiem Millennium, oferując eKarty podarunkowe lub zwiększony cashback jako dodatkowy benefit przy założeniu Konta 360°, Konta 360° Student oraz Konta 360° Junior. W wyniku promocji aplikacja zyskała nowych użytkowników. Łączna liczba wydanych eKart podarunkowych goodie wzrosła w 2 kw. 2020 r. z 1 tys. do blisko 9 tys. (sprzedaż B2B). Każdego miesiąca w aplikacji i na stronie goodie.pl użytkownicy ponad milion razy otwierali też gazetki promocyjne.

W czerwcu dobiegły końca prace nad nową wersją goodie, w której aplikacja i strona www zyskały nowy wygląd, a goodie zmieniło się w jeszcze wygodniejszego towarzysza zakupów. W nowym goodie łatwiej sprawdzić stan konta cashback, przejrzeć gazetki promocyjne i oferty dla użytkowników 59 różnych programów lojalnościowych. W okresie pandemii goodie wspiera partnerów biznesowych - galerie handlowe - oferując bezpłatnie narzędzia marketingowe i pomoc w dotarciu do wybranej grupy odbiorców. Inicjuje też akcje prosprzedażowe z nagrodami za zakupy, w tym wydawanymi bezkontaktowo eKartami podarunkowymi.

3.4. BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

Bankowość Przedsiębiorstw jest linią biznesową, która profesjonalnie i kompleksowo obsługuje firmy o rocznych przychodach ze sprzedaży przewyższających 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego.

Bank kreuje kompleksowe rozwiązania finansowe dopasowane do specyfiki konkretnej działalności klienta wsparte nowoczesnymi rozwiązaniami cyfrowymi skracającymi czas zaangażowania klienta w czynności operacyjne związane ze współpracą z Bankiem. Celem Banku jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi oraz najkrótszego czasu reakcji po stronie Banku. Dlatego konsekwentnie automatyzowane są procesy wewnętrzne związane z obsługą klienta.

W drugim kwartale br. ze względu na sytuację pandemiczną, Bank koncentrował się z jednej strony na utrzymaniu ciągłości obsługi klientów, z drugiej na reagowaniu na ich nowe potrzeby związane ze zmienioną sytuacją dotyczącą ich działalności. Bank Millennium nie tylko wspiera firmy w zachowaniu ich płynności finansowej, ale również jest zaangażowany w cyfryzację procesów mających wpływ na funkcjonowanie w zmienionych przez sytuację Covid-19 warunkach m.in. prace na rzecz upowszechnienia stosowania elektronicznego podpisu kwalifikowanego, ograniczenie wykorzystania wersji papierowych dokumentów, większe wykorzystanie zdalnych kanałów komunikacji Banku z klientami - system bankowości internetowej - Millenet.

Utrzymanie ciągłości obsługi przedsiębiorstw w czasie pandemii.

Doradcy bankowi i konsultanci obsługi przedsiębiorstw zintensyfikowali w tym okresie kontakty z klientami poprzez kanały elektroniczne i telefoniczne. W wyniku dbałości o bezpieczeństwo pracowników i klientów ograniczone zostały kontakty bezpośrednie w formie spotkań, na rzecz

kontaktów zdalnych, jednak obsługa bankowa była prowadzona w pełnym zakresie we wszystkich lokalizacjach. Cały czas doradcy i konsultanci Bankowości Przedsiębiorstw byli w aktywnym kontakcie z klientami, przekazując informacje o ciągłości obsługi bankowej i o dostępnych programach pomocowych dla przedsiębiorstw.

W pierwszej połowie 2020 roku Bank udostępnił klientom segmentu bankowości przedsiębiorstw możliwość w pełni zdalnego podpisywania umów.

Już na początku kwietnia wprowadzona została możliwość zastosowanie podpisu elektronicznego kwalifikowanego ze znacznikiem czasu do umów, wniosków, zaświadczeń dedykowanych produktom bankowości przedsiębiorstw. Proces obiegu dokumentów został udostępniony w systemie bankowości internetowej. Cyfrowy obieg dokumentów oparty jest o podpis kwalifikowany i dotyczy umów kredytowych oraz ich zabezpieczeń, bankowości transakcyjnej, faktoringu, finansowania handlu i produktów skarbowych. Jest to kolejny etap digitalizacji procesów obsługi klientów bankowości przedsiębiorstw. Dzięki niemu zapewniamy zdalny i bezpieczny obieg dokumentów bankowych, uniezależniający obie strony od ewentualnych trudności z przekazywaniem dokumentów papierowych. Dokumenty podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym są zgodnie z ustawą równoważne formie pisemnej, zaś kwalifikowany znacznik czasu to usługa datowania dokumentów i podpisów elektronicznych, która wywołuje skutki prawne daty pewnej w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego.

Równolegle obserwujemy wzrost wykorzystania kanałów zdalnych w pełnym zakresie funkcjonalności, np. liczba kolejnych rachunków otwieranych samodzielnie przez klientów w aplikacji internetowej wzrosła do 87%. W dobie pandemii rośnie też zainteresowanie klientów do korzystania z elektronicznych zleceń udzielenia gwarancji i otwarcia akredytywy przy użyciu internetowej platformy Finansowanie handlu on-line.

W zakresie leasingu, w związku z wymogiem zawarcia umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności (art. 709(2) kodeksu cywilnego), kluczowym wyzwaniem w tym okresie było zapewnienie ciągłości procesów biznesowych (zawierania nowych umów oraz masowego aneksowania umów istniejących w portfelu) w warunkach wymuszonej pandemią pracy zdalnej. Jednocześnie Millennium Leasing upowszechnia wśród swoich klientów możliwość podpisywania umów podpisem kwalifikowanym, stosowaną do tej pory wyłącznie w wybranych projektach korporacyjnych.

W celu wsparcia sytuacji przedsiębiorców Bank szeroko zaangażował się w udostępnienie mechanizmów wsparcia ich sytuacji finansowej.

Wakacje kredytowe

W pierwszym kwartale firmom, które miały dobrą sytuację finansową, a doświadczyły przejściowych problemów spowodowanych pandemią Bank udostępnił możliwość wystąpienia o zawieszenie spłaty rat kredytowych, leasingowych, spłat kart kredytowych oraz rozliczeń faktoringowych na 3 miesiące. W czerwcu zostały wdrożone w tym zakresie zasady wypracowane przez Związek Banków Polskich na podstawie wytycznych Europejski Urząd ds. Nadzoru Bankowego (EBA). W ramach wspólnego podejścia polskiego sektora bankowego firmy dotknięte przejściowymi trudnościami mają możliwość:

1) Małe i średnie przedsiębiorstwa w przypadku decyzji o zawieszeniu spłaty ratalnych produktów kredytowych mają do wyboru dwie możliwości:

- a) zawieszenie spłaty rat kapitałowych i odsetkowych na okres do 3 miesięcy,
- b) zawieszenie spłaty tylko rat kapitałowych na okres do 6 miesięcy.

2) Duże przedsiębiorstwa korzystające z ratalnych produktów kredytowych mają możliwość zawieszenia spłaty tylko rat kapitałowych na okres do 6 miesięcy.

3) W przypadku produktów faktoringowych - bez względu na wielkość przedsiębiorstwa - możliwe jest wydłużenie do 180 dni:

- a) okresu tolerowanego opóźnienia (faktoring niepełny lub Mille-Link faktoring),
- b) terminu spłaty zadłużenia z tytułu wierzytelności sfinansowanej w ramach faktoringu odwrotnego.

Firmom korzystającym z zawieszenia spłaty w produktach kredytowych lub faktoringowych na wcześniejszych zasadach Bank udostępnił możliwość dostosowania warunków zawieszenia spłat do wyżej opisanych zasad.

W przypadku klientów korzystających z leasingu, przy spełnieniu analogicznych kryteriów jak dla produktów bankowych (dobra sytuacja finansowa przed pandemią, przejściowy charakter problemów), Millennium Leasing udostępnił możliwość skorzystania z obniżenia rat leasingowych o kwotę odpowiadającą ich części kapitałowej na okres do 6 miesięcy łącznie.

Dostęp do finansowania ze wsparciem gwarancji BGK

Bank Millennium wspólnie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego realizuje 3 programy gwarancyjne: Program gwarancji de minimis, Program gwarancji z Funduszu Gwarancji Płynnościowych oraz Program gwarancji Biznesmax.

Gwarancje de minimis są dedykowane przedsiębiorcom z segmentu MSP. W związku z sytuacją Covid-19 program został w marcu zmieniony w taki sposób, aby w możliwie szerokim zakresie ułatwić firmom dostęp do kredytu i ułatwić spłatę. Zmiany dotyczyły wydłużenia okresu gwarancji do 39 m-cy, zwiększenia ochrony do 80% i odstąpienia od prowizji na rzecz BGK.

Drugi program tzw. gwarancji płynnościowych został wprowadzony jako element rządowej tarczy antykryzysowej dla średnich i dużych podmiotów gospodarczych. Podstawowym celem wdrożenia programu jest ratowanie płynności finansowej polskich firm. Gwarancje zabezpieczają - podobnie jak gwarancje de minimis do 80% kapitału, ale kwota jest wyższa - może sięgać nawet 200 mln zł. Te gwarancje nie są bezpłatne, ale Klient płaci jednorazowo, z góry na cały okres gwarancji (maks. 27 m-cy).

To dwa kluczowe dla Banku projekty dotyczące finansowania bieżącej działalności firmy (aktualnie BGK przewiduje realizację programów w zmienionej postaci do 31 grudnia 2020). Kontynuacja czy zmiana warunków zależy od rozwoju sytuacji gospodarczej w Polsce/na świecie.

Trzeci program - gwarancje Biznesmax w formule obowiązującej w Banku dotyczą przede wszystkim inwestycji firm i program obejmuje wąską grupę Klientów.

Bank, jako członek Polskiego Związku Faktorów, obecnie bierze aktywny udział w rozmowach prowadzonych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) dotyczących udzielania przez BGK w ramach portfelowej linii gwarancyjnej, gwarancji spłaty limitów faktoringowych udzielanych przez Faktorów zrzeszonych w PZF.

Bank prowadzi prace nad udostępnieniem kolejnego instrumentu skierowanego do przedsiębiorców w czasie pandemii. Jest to kredyt z dopłatami do oprocentowania do odsetek do kredytów bankowych. Przedsiębiorcy otrzymają korzyść w formie dopłaty do oprocentowania do odsetek w wysokości 2 punktów procentowych lub 1 punktu procentowego w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. Dopłaty będą wypłacane z Funduszu Dopłat do Oprocentowania zarządzanego przez BGK. Bank planuje, że pierwsze kredyty w ramach tego programu będą dostępne z końcem lipca.

Obsługa subwencji PFR

Dużym wzywaniem zrealizowanym w ekstremalnie krótkim czasie było wdrożenie masowego procesu obsługi subwencji wypłacanych w ramach pomocy przedsiębiorcom przez Polski Fundusz Rozwoju (tzw. Tarcza Finansowa PFR). W czasie dwóch tygodni zbudowany został system elektronicznego do przyjmowania wniosków o subwencję z Tarczy Finansowej dla Klientów, kanał automatycznego przekazywania danych pomiędzy Bankiem a PFR, proces wypłaty subwencji oraz obsługi reklamacji. Aktywnie wspieraliśmy Klientów w procesie wnioskowania dzieląc się wiedzą poprzez dedykowane strony www, webinary oraz kontakt telefoniczny przez Doradców Bankowych. Wygoda udostępnionych rozwiązań w kanałach elektronicznych została oceniona przez klientów bardzo wysoko. Na koniec czerwca na rachunki 1,6 tys. Klientów korporacyjnych wypłacone została kwota 1,5 mld zł.

Tarcza ARP w zakresie leasingu

23 czerwca 2020 roku Millennium Leasing jako pierwsza firma leasingowa w Polsce podpisała umowę z ARP Leasing, regulującą proces i dokumentację, niezbędne dla skorzystania przez klientów Grupy z rozwiązania oferowanego w ramach tarczy antykryzysowej. Dzięki temu klienci z branży transportowej, korzystający z leasingu w grupie, mogą refinansować swoje zadłużenie i skorzystać z 12 miesięcznej karencji w spłacie rat, oferowanej przez ARP Leasing.

Ponadto Bank podjął szereg działań mających na celu wsparcie przedsiębiorców w automatyzacji procesów obsługi rozliczeń i transakcji na czas pandemii i po jej zakończeniu.

Zdarzenia związane z Covid-19 spowodowały, że w wielu obszarach nastąpił czas rozwoju rozwiązań cyfrowych. W trosce o bezpieczeństwo i wygodę klientów Bank zapewnia klientom bankowości przedsiębiorstw możliwość kompleksowego przeprowadzania wszelkich operacji bankowych w systemie Millenet dla Przedsiębiorstw uzupełnionej funkcjonalnościami aplikacji mobilnej. Klienci niezależnie od miejsca pracy mają możliwość korzystania ze wszystkich kanałów obsługi oraz możliwość współpracy w zakresie wszystkich produktów i usług.

Bank kontuuje rozwój oferty kanałów bankowości elektronicznej wynikający zarówno z realizowanej strategii biznesowej, jak i zmian w obowiązującym prawodawstwie. Kluczowym założeniem jest równoległy rozwój kanałów elektronicznych w obszarach bezpośredniej interakcji z użytkownikiem (bankowość internetowa i mobilna) oraz integracji typu host to host pozwalających na automatyzację wymiany informacji. Począwszy od pierwszych symptomów wskazujących na możliwość ograniczenia kontaktów międzyludzkich z powodu pandemii koronawirusa, kontakt zdalny z Klientami banku stał się szczególnie istotny nie tylko jako ułatwienie, ale jako konieczność kontynuacji procesów biznesowych.

Dla Klientów korzystających z usług faktoringowych oczekujących automatyzacji procesów wymiany danych, Bank wprowadził i dalej rozwija funkcjonalność, która umożliwi bezpośrednią komunikację pomiędzy systemem finansowo-księgowym klienta a systemem faktoringowym za pomocą usług sieciowych (web-services). Dzięki temu, klienci mogą zgłaszać wierzytelności do finansowania bezpośrednio z poziomu swojego systemu finansowo-księgowego oraz otrzymują zwrotną informację o aktualnych rozliczeniach z kontrahentami w swoim systemie. Po stronie klienta oznacza to ograniczenie kosztów i czasochłonności obsługi operacyjnej, a także eliminuje błędy i pomyłki w procesie wymiany danych przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa.

Z początkiem roku Bank rozbudował w systemie bankowości internetowej funkcjonalność weryfikacji informacji o rachunku na białej liście (ang.: white list) w procesie składania przelewu umożliwiając automatyczną weryfikację również w przypadku zleceń składanych w tzw. paczkach dodatkowo system proponuje pobranie zawiadomienia do urzędu skarbowego zawierającego informacje o przelewie, które Klient jest zobowiązany przekazać do urzędu skarbowego.

Wspierając zalecenia dystansu społecznego w kontaktach międzyludzkich już od 20 marca limit płatności zbliżeniowych bez podawania PIN dla kart korporacyjnych został podniesiony do 100 zł.

Wsparcie komunikacji z klientami i działania edukacyjne z wykorzystaniem webinarów

W I półroczu 2020r. Bank nadal aktywnie wspierał Klientów poprzez działania edukacyjne. W dobie pandemii było to możliwe przy wykorzystaniu webinarów, które Bank realizował samodzielnie, jak i we współpracy z partnerami (Klub CFO, BGK, PFR). W sumie wzięło w nich udział prawie 1.500 uczestników. Tematy poruszone podczas spotkań dotyczyły obszarów: zarządzania kryzysowego z perspektywy CFO, digitalizacji i automatyzacji w obszarze finansów, zarządzania kapitałem obrotowym w czasie kryzysu, programów gwarancyjnych dla przedsiębiorców, zakresu wsparcia i sposobu wnioskowania o subwencje PFR.

Wyniki biznesowe

Kredyty

Rynek kredytów dla przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2020 wzrósł o 1% r/r, przy czym w 1 kw. wzrósł o 4%, by w 2 kw. (do maja) spadł o 3%. Podobnie zachowywały się wolumeny produktów kredytowych w Banku Millennium.

Na koniec I półrocza 2020 roku wolumen produktów kredytowych Bankowości Przedsiębiorstw - kredyty na finansowanie bieżących potrzeb, kredyty inwestycyjne, leasing, produkty finansowania handlu i te z udziałem środków unijnych - wyniósł 16,1 mld zł.

Leasing

Portfel leasingowy spadł o 0,3% r/r osiągając poziom 6,5 mld zł. Wartość środków oddanych w leasing w 1 półroczu 2020 roku wyniosła 1,18 mld zł, co oznacza spadek o 32,8% r/r. Spadek wartości nowozawieranych umów był spowodowany zamrożeniem lub opóźnieniem planów inwestycyjnych wielu spośród klientów Grupy.

Faktoring

Zrealizowany przez Bank obrót faktoringowy w 1 półroczu 2020 r. wyniósł 10,3 mld zł. Pod względem wartości zrealizowanych obrotów Bank znalazł się na 6 miejscu w rankingu instytucji faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów.

Aktywa faktoringowe na koniec czerwca 2020 r. roku wyniosły 2,5 mld zł.

Istotny wpływ na osiągnięte wyniki miała sytuacja związana z CovidD-19. Na koniec 1 kwartału 2020 r., Bank w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego zanotował wzrost w zrealizowanych obrotach, jak również na poziomie aktywów faktoringowych (odpowiednio 5,7% i 6,4% r/r). Wyniki 2 kwartału 2020 r. to wyraźny spadek obrotów na całym rynku faktoringowym w wyniku ograniczenia sprzedaży przez klientów, anulowanie części limitów ubezpieczeniowych, opóźnień w spłatach ze strony kontrahentów. Należy zauważyć, że wyniki czerwca 2020 r., kiedy następowało stopniowe odmrażanie gospodarki, są znacznie lepsze niż w okresie szczytu pandemii (kwiecień-maj). Obrót faktoringowy zrealizowany w czerwcu 2020 r. był wyższy o 250 mln zł niż w maju i wyższy o ponad 5% niż obroty zrealizowane w czerwcu 2019 roku.

Finansowanie handlu

Kwota limitów na gwarancje i akredytywy udzielonych przez Bank Millennium wyniosła na koniec czerwca 2020 blisko 2 mld zł, co stanowi wzrost o 3% r/r. Wartość portfela czynnych gwarancji na koniec czerwca 2020 utrzymuje się na podobnym poziomie jak rok temu, tj. 814 mln zł (wzrost o 1% r/r).

Osiągnięte wyniki za 1 półrocze 2020 r. to wynik ograniczeń związanych z pandemią na rynku handlu i usług w kraju oraz w handlu zagranicznym. Bank odnotował niższą aktywnością klientów w zakresie zawierania nowych kontraktów, realizacji bieżącej działalności, jak również zakupów importowych i eksportu.

Bankowość Transakcyjna i Elektroniczna dla Firm

Klienci Bankowości Przedsiębiorstw mają dostęp do kompleksowej oferty produktów bankowości transakcyjnej dla firm, wspartej wydajnym i ergonomicznym systemem bankowości internetowej, aplikacją mobilną oraz rozwiązaniami opartymi na technologii web service i sieci SWIFT. W zakresie produktów i usług transakcyjnych Bank oferuje rozwiązania zarządzania sływem należności, rozliczania płatności, zarządzania płynnością.

Efektom wysokiej jakości oferowanych usług i serwisów zdalnych jest konsekwentny wzrost aktywności transakcyjnej Klientów.

W marcu 2020 dynamika wzrostu liczby transakcji rozliczeniowych wyhamowała, pomimo to liczba przelewów krajowych w 1 kw. 2020 była wyższa niż rok wcześniej o 3,4%, a zagranicznych o 23,6%. Natomiast w 2 kw. odnotowaliśmy spadek przelewów krajowych o 4,2% i istotne ograniczenie wzrostu przelewów zagranicznych do 6% ze względu na rekordowo niską aktywność transakcyjną klientów w kwietniu i maju. Jednocześnie istotnie spadł wolumen procesowanej gotówki w 1 kw. o 5,5%, a 2 kw. aż o 28% w wyniku spadku sprzedaży detalicznej oraz licznych zachęt do nie płacenia gotówką. Ograniczenie wydatków gotówkowych na rzecz kart płatniczych wydaje się być trwałym trendem, chociaż w czerwcu obserwujemy wzrost procesowanych wolumenów w stosunku do kwietnia i maja. Wstrzymanie przez przedsiębiorców podróży służbowych i wydatków delegacyjnych w okresie pandemii istotnie wpłynęło na spadek liczby transakcji kartami płatniczymi, w 1 kw. było to -3,2% a w 2 kw. osiągnął poziom -61,9%.

Pomimo zamrożenia w drugim kwartale przez Rząd gospodarki, wolumen środków na rachunkach bieżących przedsiębiorstw, wspierany przez programy pomocowe istotnie wzrósł, osiągając w czerwcu rekordowy poziom salda średniego 1 063 mld zł (+64,2% r/r). Łączna wartość zdeponowanych środków klientów bankowości przedsiębiorstw wyniosła 18,4 mld zł (+ 12,2% r/r) a udział środków na rachunkach bieżących w portfelu depozytowym na koniec czerwca osiągnął rekordowy udział 57,7%.

4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

4.1. PRZEGLĄD ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Misją zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Millennium jest zapewnienie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, finansowego i niefinansowego, były zarządzane, monitorowane i kontrolowane odpowiednio do przyjętego profilu ryzyka (apetytu na ryzyko) oraz charakteru i skali działania Grupy. Ważną zasadą zarządzania ryzykiem jest optymalizacja relacji ryzyka i rentowności - w Grupie zwraca się szczególną uwagę na to, aby podejmowane decyzje biznesowe brały pod uwagę (równowazyły) ryzyko i zysk.

Cele misji zarządzania ryzykiem osiągane są poprzez realizację następujących działań:

- Opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej, procesów i procedur określających zasady akceptacji dopuszczalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Wdrażanie, w coraz szerszym zakresie, narzędzi informatycznych służących identyfikacji, kontroli i pomiarowi ryzyka,
- Zwiększanie wśród pracowników świadomości odpowiedzialności za właściwe zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie struktury organizacyjnej Grupy.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest scentralizowane i uwzględnia potrzebę osiągnięcia założonej rentowności jak również utrzymania odpowiedniej relacji ryzyko - kapitał, w kontekście posiadania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem wykorzystuje się także szeroki zakres metod - zarówno jakościowych jak i ilościowych, w tym, zaawansowane narzędzia matematyczno-statystyczne, wspomagane przez odpowiednie systemy informatyczne.

Grupa, określając cele biznesowe, bierze pod uwagę zdefiniowane ramy ryzyka (apetyt na ryzyko) w celu zapewnienia, aby struktura i rozwój biznesu odpowiadały zakładanemu profilowi ryzyka charakteryzującego się szeregiem parametrów takich jak:

- Wzrost kredytowania wg produktów / segmentów,
- Struktura portfela kredytowego,
- Wskaźniki jakości portfela,
- Koszt ryzyka,
- Wymogi kapitałowe / kapitał ekonomiczny,
- Wymagana wielkość i struktura płynności.

Model zarządzania i kontroli ryzyka na poziomie Grupy opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- zapewnienie kompleksowej kwantyfikacji i parametryzacji różnych rodzajów ryzyka pod kątem optymalizacji struktury bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, przy uwzględnieniu założonego poziomu rentowności prowadzonej działalności biznesowej. Główne obszary analizy obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko operacyjne,
- wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa operacji z punktu widzenia wymogów kapitałowych. Wyniki pomiarów ryzyka są regularnie raportowane w ramach systemu informacji zarządczej,
- rozdzielenie obowiązków w zakresie powstania ryzyka, zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie przedstawia poniższy schemat:

Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem przedstawia się następująco:

- Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzorowanie zgodności polityki podejmowania ryzyka przez Grupę ze strategią Grupy oraz jego planem finansowym. W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet ds. Ryzyka, który wspiera ją w realizacji tych zadań m.in. opiniując strategię ryzyka Grupy, w tym apetyt Grupy do ponoszenia ryzyka;
- Zarząd odpowiada za efektywność systemu zarządzania ryzykiem, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz systemu kontroli wewnętrznej;
- Komitet Kredytowy, Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów oraz Komitet Należności Zagrożonych są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Ryzyka, oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego są odpowiedzialne za definiowanie polityki oraz za monitorowanie i kontrolowanie różnych rodzajów ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Walidacyjny odpowiedzialny jest za akceptację wyników walidacji modeli ryzyka oraz nadzór nad wdrażaniem zaleceń określonych przez Biuro Walidacji Modeli;

- Departament Ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za identyfikację, pomiar, analizę, monitorowanie i raportowanie ryzyka w Grupie. Departament Ryzyka przygotowuje również zasady zarządzania ryzykiem i odpowiednie procedury, a także przedstawia informacje i proponuje kierunki działania niezbędne do podejmowania decyzji dotyczących zarządzania ryzykiem przez Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów, Komitet Ryzyka i Zarząd Banku;
- Departament Ratingu odpowiedzialny jest przede wszystkim za nadawanie ratingów ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej) dla klientów korporacyjnych Banku oraz monitoring i ewentualną zmianę ratingów w okresie ich obowiązywania. Proces nadawania ratingów jest niezależny od procesu podejmowania decyzji kredytowej;
- Departament Decyzji Kredytowych Przedsiębiorstw, Departament Hipotecznych Decyzji Kredytowych i Departament Decyzji Kredytowych Consumer Finance są odpowiedzialne, odpowiednio w ramach Segmentu Klientów Korporacyjnych i Segmentu Klientów Detalicznych, za proces podejmowania decyzji kredytowych, w tym analizowanie sytuacji finansowej klientów, sporządzanie projektów decyzji kredytowych dla poszczególnych szczebli decyzyjnych i podejmowanie decyzji kredytowych w ramach określonych limitów;
- Departament Monitorowania i Dochodzenia Należności Detalicznych oraz Departament Restrukturyzacji i Windykacji Należności Detalicznych są odpowiedzialne za monitorowanie spłat i proces dochodzenia należności przeterminowanych od osób fizycznych;
- Departament Zagrożonych Należności Gospodarczych opracowuje określone strategie dla każdego klienta ze swojego portfela, w celu jak najszybszej maksymalizacji odzysku i ograniczenia ryzyka ponoszonego przez Grupę. Podejście w poszczególnych sprawach jest stale aktualizowane przy wykorzystaniu bieżących informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie odzyskiwania należności;
- Biuro Kontroli i Analiz Skarbu jest odpowiedzialne za monitorowanie i wykorzystywanie niektórych limitów Grupy, takich jak limity kontrahenta i limity typu stop-loss, monitorowanie pozycji walutowej Grupy i wyników aktywnego „tradingu” oraz kontrolę operacji Departamentu Skarbu;
- Biuro Walidacji Modeli jest odpowiedzialne za jakościową oraz ilościową analizę i walidację modeli, niezależną od funkcji budowy modeli; przygotowywanie metodyki walidacji i monitorowania modeli; podejmowanie działań związanych z wydawaniem opinii w zakresie adekwatności nowych modeli dla obszaru, którego dotyczą oraz przygotowywanie raportów na potrzeby Komitetu Walidacyjnego;
- Zespół Zarządzania Ryzykiem Nadużyć jest odpowiedzialny za tworzenie, implementację oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem nadużyć we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku. Zespół stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom;
- Departament Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, związanych z nimi standardów regulacyjnych, zasad i standardów rynkowych oraz wewnętrznych regulacji organizacji oraz kodeksów postępowania.

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2020-2022”. Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozdzielnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Strategia Ryzyka opiera się na zdefiniowanych przez Grupę dwóch podstawowych pojęciach:

1. Profil ryzyka: aktualny poziom ryzyka wyrażony kwotą lub rodzajem ryzyka, na które Grupa jest obecnie narażona. Grupa również przewiduje, jak profil ryzyka może się zmieniać w przyszłości uwzględniając zarówno oczekiwane jak i skrajne scenariusze ekonomiczne, zgodnie z apetytem na ryzyko;
2. Apetyt na ryzyko: maksymalny poziom lub rodzaj ryzyka, jakie Grupa jest w stanie zaakceptować / tolerować dla osiągnięcia swoich celów finansowych i strategicznych. W tym celu zdefiniowano trzy strefy, określające poziomy ostrzegawcze i wymagające podjęcia działań.

Strategia Ryzyka jest jednym z podstawowych czynników determinujących profil ryzyka Banku/Grupy.

Apetyt na ryzyko ma zapewniać, że profil działalności biznesowej i skala jej wzrostu będą odpowiadać przyszłemu Profilowi Ryzyka. Apetyt na ryzyko został odzwierciedlony w określonych wskaźnikach, w kluczowych obszarach, takich jak:

- Wypłacalność
- Płynność i finansowanie
- Zmienność wyników finansowych i struktura produktowa
- Działalność operacyjna i reputacja.

Bank i Grupa posiada jasno określoną strategię ryzyka obejmującą kredyty detaliczne, korporacyjne, działalność rynkową i płynność oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym i kapitałem. Dla każdego ryzyka indywidualnie i ogółem, Grupa jasno określa apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem jest definiowana głównie przez zasady i cele określone w Strategii Ryzyka i dodatkowo uzupełnione bardziej szczegółowo zasadami i jakościowymi wytycznymi przedstawionymi w następujących dokumentach:

- a. Zasady zarządzania i planowania kapitałowego
- b. Zasady i wytyczne kredytowe
- c. Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji
- d. Zasady i reguły zarządzania ryzykiem płynności
- e. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym na rynkach finansowych
- f. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym w Księdze Bankowej
- g. Polityka inwestycyjna
- h. Zasady i wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym
- i. Polityka i zasady dotyczące zarządzania ryzykiem modeli
- j. Polityka w zakresie testów warunków skrajnych.

W ramach apetytu na ryzyko, Grupa określiła strefy dla mierników tego apetytu (zbudowane na zasadzie „światła drogowych”). Dla stref apetytu na ryzyko określono:

- Status apetytu na ryzyko - strefa zielona oznacza, że miernik mieści się w ramach apetytu na ryzyko, strefa żółta oznacza zwiększone ryzyko przekroczenia apetytu na ryzyko, strefa czerwona oznacza przekroczenie tego apetytu
- proces eskalacji podejmowanych działań / decyzji - jednostki organizacyjne / organy Banku odpowiedzialne za decyzje i wykonanie działań w poszczególnych strefach
- procedury monitorowania apetytu na ryzyko.

Grupa szczególną wagę przykładła do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Jednym z wymiernych tego efektów jest sukces polegający na zezwoleniu na zastosowanie w szerszym zakresie metody wewnętrznych modeli ryzyka (IRB) w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

4.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie i planowanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celami zarządzania adekwatnością kapitałową są: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując te cele, Grupa dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Regulacyjna adekwatność kapitałowa

Grupa jest zobowiązana na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono następujące poziomy, rekomendacje i bufor:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Wysokość tego bufora jest ustalana dla poszczególnych banków corocznie przez KNF w wyniku procesu Badania i Oceny Nadzorczej (BION) i obejmuje ryzyko niedostatecznie pokryte - zdaniem KNF - przez minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, określone w art. 92 CRR. Aktualnie bufor ten został ustalony, w zaleceniach KNF w listopadzie 2019 roku, w wysokości 4,96 p.p. (Bank) i 4,87 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 3,72 p.p. (Bank) i 3,65 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik Tier1 oraz 2,78 p.p. (Bank) i 2,73 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik CET1*;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
  - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
  - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF**;
  - Bufora ryzyka systemowego w wysokości 0% obowiązujący od marca 2020 roku;
  - Bufora antycyklicznego w wysokości 0%.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego, Grupa ustaliła minimalne poziomy współczynników kapitałowych, będące jednocześnie celami/limitami kapitałowymi. Są to wielkości łącznych wymogów kapitałowych (OCR) dla poszczególnych wskaźników.

(*) Zalecenie to zastępuje poprzednie zalecenie z 2018 r. dotyczące utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego poziomie 6,41 p.p. (Bank) i 6,27 p.p. (Grupa) dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu 4,81 p.p. dla Banku i 4,70 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik Tier 1 oraz co odpowiada wymogowi kapitałowemu 3,57 p.p. dla Banku i 3,51 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik CET1

(**) W sierpniu 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała, że w 2019 roku Bank nie został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym

Poniższa tabela prezentuje te wielkości według stanu na 30 czerwca 2020 r. O każdej zmianie poziomów wymaganego kapitału Bank poinformuje zgodnie z przepisami.

Minimalne poziomy wskaźników kapitałowych		30.06.2020	
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	Bank	Grupa	
Minimum	4,50%	4,50%	
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	2,78%	2,73%	
TSCR CET1 (Łączne wymogi SREP/BION)	7,28%	7,23%	
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%	
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,00%	0,00%	
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%	
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%	
Wymóg połączonego bufora	2,50%	2,50%	
OCR CET1 (Łączne wymogi kapitałowe CET1)	9,78%	9,73%	
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	Bank	Grupa	
Minimum	6,00%	6,00%	
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	3,72%	3,65%	
TSCR T1 (Łączne wymogi SREP/BION)	9,72%	9,65%	
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%	
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,00%	0,00%	
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%	
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%	
Wymóg połączonego bufora	2,50%	2,50%	
OCR T1 (Łączne wymogi kapitałowe T1)	12,22%	12,15%	
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	Bank	Grupa	
Minimum	8,00%	8,00%	
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	4,96%	4,87%	
TSCR TCR (Łączne wymogi SREP/BION)	12,96%	12,87%	
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%	
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,00%	0,00%	
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%	
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%	
Wymóg połączonego bufora	2,50%	2,50%	
OCR TCR (Łączne wymogi kapitałowe TCR)	15,46%	15,37%	

Ryzyko kapitałowe wyrażone powyższymi celami/limitami kapitałowymi, jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. W odniesieniu do wszystkich docelowych wartości kapitału ustalono pewne minimalne zakresy tych wartości. Wskaźniki kapitałowe w danym przedziale determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich przedziałów, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa jest w trakcie realizacji projektu wdrażania metody ratingów wewnętrznych (IRB) w celu obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego

i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy użyciu metody IRB oraz metody standardowej dla ryzyka kredytowego oraz metod standardowych dla innych rodzajów ryzyka.

Pod koniec 2012 r. Banco de Portugal (będący nadzorcą konsolidującym) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (KNF) udzielił zezwolenia na stosowanie metody IRB w odniesieniu do następujących portfeli kredytowych: (i) ekspozycje detaliczne wobec klientów indywidualnych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (RRE), (ii) odnawialne ekspozycje detaliczne (QRRE). Zgodnie z przedmiotową zgodą, minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone z wykorzystaniem metody IRB musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% (tzw. floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową.

Pod koniec 2014 roku Bank uzyskał kolejną decyzję wydaną przez Organy Nadzoru w zakresie stosowania metody IRB. Zgodnie z jej treścią dla portfeli RRE i QRRE, wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego powinny być utrzymywane tymczasowo na poziomie nie mniejszym niż 70% (floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową, dopóki Bank nie wypełni dodatkowych warunków zdefiniowanych przez Nadzorcę. W lipcu 2017 r. Bank otrzymał zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie flooru nadzorczego.

Kapitał wewnętrzny

Grupa definiuje kapitał wewnętrzny zgodnie z ustawą Prawo bankowe, jako kwotę niezbędną do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka w przyszłości.

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w zarządzaniu kapitałowym, w procesach zarządzania ekonomiczną adekwatnością kapitałową oraz alokacji kapitału. Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). W tym celu dla mierzalnych rodzajów ryzyka wykorzystywane są modele i metody matematyczno-statystyczne.

Utrzymanie ekonomicznej adekwatności kapitałowej oznacza pokrycie (zabezpieczenie) kapitału wewnętrznego (zagregowanej miary ryzyka) przez dostępne zasoby finansowe (fundusze własne). Obowiązek takiego zabezpieczenia ryzyka wynika wprost z ustawy Prawo bankowe, co znalazło odzwierciedlenie w celach/limitach kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych.

Na koniec czerwca 2020 roku obydwie powyższe cele kapitałowe zostały spełnione z nadwyżką. Nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym umożliwia dalszy wzrost skali działalności, szczególnie w kierunku produktów generujących wysoki zwrot skorygowany o ponoszone ryzyko.

Równolegle kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w procesie alokacji kapitału, do przydzielenia kapitału wewnętrznego na produkty/linie biznesowe, obliczenia miar efektywności uwzględniających ryzyko, ustalenia limitów na ryzyko i realokacji kapitału wewnętrznego.

Ocena adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa dla Grupy i dla Banku przedstawiona jest w poniższej tabeli:

Adekwatność kapitałowa <i>(mln zł)</i>	30.06.2020 Grupa	31.12.2019 Grupa	30.06.2020 Bank	31.12.2019 Bank
Aktywa ważone ryzykiem	50 007,1	48 124,6	49 129,0	47 267,6
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	4 000,6	3 850,0	3 930,3	3 781,4
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 584,5	3 495,2	3 556,1	3 455,8
- z tytułu ryzyka rynkowego	28,8	24,2	28,7	24,2
- z tytułu ryzyka operacyjnego	382,6	326,9	340,7	297,7
- z tytułu korekty wartości godziwej dla ryzyka kredytowego	4,6	3,6	4,8	3,7
Fundusze własne, w tym:	10 012,8	9 668,5	9 772,0	9 454,5
- Kapitał podstawowy Tier 1	8 482,8	8 138,5	8 242,0	7 924,5
- Kapitał Tier 2	1 530,0	1 530,0	1 530,0	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	20,02%	20,09%	19,89%	20,00%
Minimalny wymagany poziom	15,37%	18,37%	15,46%	18,46%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wsk. TCR (p.p.)	+4,65	+1,72	+4,43	+1,54
Wskaźnik kapitału Tier 1	16,96%	16,91%	16,78%	16,77%
Minimalny wymagany poziom	12,15%	15,15%	12,22%	15,22%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wsk. T1 (p.p.)	+4,81	+1,76	+4,56	+1,55
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	16,96%	16,91%	16,78%	16,77%
Minimalny wymagany poziom	9,73%	12,73%	9,78%	12,78%
Nadwyżka(+) / Niedobór (-) wsk. CET1 (p.p.)	+7,23	+4,18	+7,00	+3,99
Wskaźnik dźwigni finansowej	8,03%	8,11%	7,83%	7,94%

Na koniec czerwca 2020 roku adekwatność kapitałowa w Grupie Banku Millennium utrzymywała się na bardzo wysokim i bezpiecznym poziomie. Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) wyniósł 20,02% dla Grupy (19,89% dla Banku), a wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1 równy wskaźnikowi T1) wyniósł 16,96% dla Grupy (16,78% dla Banku). W związku z powyższym minimalne wielkości wskaźników kapitałowych wymagane przez KNF dla Banku jak i Grupy zostały osiągnięte z dużą nadwyżką.

TCR Grupy spadł nieco w pierwszym półroczu 2020 roku o 7 p.b. (o 11 p.b. dla Banku). Przyczyną tego był nieco szybszy wzrost aktywów ważonych ryzykiem niż funduszy własnych. Fundusze własne Grupy zwiększyły się w tym okresie o 3,6% (o 340 mln zł), głównie w efekcie zatrzymania wyniku finansowego netto za drugą połowę 2019 roku. Aktywa ważone ryzykiem Grupy rosły zaś nieco szybciej, to jest o 3,9% (o prawie 1,9 mld zł).

Bank Millennium posiada politykę dotyczącą wypłaty dywidendy na poziomie pomiędzy 35% a 50% zysku netto, w zależności od zaleceń nadzorczych. W grudniu 2019 r. KNF wydał zalecenie w sprawie polityki dywidendowej dla Banku, w którym wyznaczył następujące dodatkowe bufory dla wypłaty dywidendy (ponad minimum wymagane dla TCR na koniec 2019 roku): +1,5% w celu wypłaty 75% ; + dodatkowy bufor „stress test add-on” (3,01% dla Banku/Grupy) w celu wypłaty 100%. „Stress test add-on” został określony jako wrażliwość Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny i został ustalony na poziomie 3,01% ponad współczynnik TCR, z uwzględnieniem korekt regulacyjnych. KNF utrzymał także dodatkowe kryteria dla banków z portfelami walutowych kredytów hipotecznych (K1, odnoszący się do udziału hipotek walutowych w całym portfelu kredytowym oraz K2, biorący pod uwagę udział w tych kredytach walutowych kredytów udzielonych w latach 2007-2008).

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie 8-9% - przy niewielkich zmianach okresowych - i przekracza prawie trzykrotnie uznawaną za bezpieczną wartość 3%.

W dłuższej perspektywie, poziom adekwatności kapitałowej Grupy oceniany jest jako satysfakcjonujący.

Bank otrzymał pismo BFG w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (MREL). Wymóg MREL powinien zostać osiągnięty do 1 stycznia 2023 r. oraz utrzymywany przez cały czas od tej daty. BFG wyznaczył liniową ścieżkę dojścia do wymogu docelowego. Limit MREL dla Banku został wyznaczony na podstawie danych na 31 grudnia 2018 r. oraz wartości wymaganych buforów na 1 stycznia 2019 r. Na 30 czerwca 2020 r. Bank spełnia wymagane przez BFG limity MREL. W ramach wypełniania i utrzymywania przez Grupę wymogu MREL, możliwa jest emisja instrumentów kwalifikowalnych, co może spowodować zwiększenie kosztów finansowania.

4.3. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność dotyczącą wywiązania się przez Klienta z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Realizowana w Grupie **polityka kredytowa** opiera się na zbiorze następujących zasad:

- centralizacja procesu decyzji kredytowych;
- wykorzystanie określonych modeli scoringowych/ratingowych dla każdego segmentu Klientów/typu produktów;
- wykorzystanie narzędzi informatycznych (workflows) w celu wspomaganie procesu kredytowego na wszystkich etapach;
- istnienie wyspecjalizowanych departamentów decyzji kredytowych dla poszczególnych segmentów Klienta;
- regularny monitoring portfela kredytowego, zarówno na poziomie każdej transakcji z osobna w przypadku istotnych ekspozycji, jak również na poziomie sub-portfela kredytowego (ze względu na segment Klienta, typ produktu, kanał dystrybucji, itd.);
- wykorzystanie struktury limitów i sub-limitów ekspozycji kredytowej w celu uniknięcia koncentracji ryzyka oraz promowania efektu dywersyfikacji portfela kredytowego;
- istnienie odrębnej jednostki odpowiedzialnej za nadawanie ratingu Klientowi korporacyjnemu, oddzielając tym samym badanie oceny zdolności kredytowej Klienta i przyznanie transakcji kredytowej od oceny jego wiarygodności.

W obszarze ryzyka kredytowego w I połowie 2020 r. Grupa początkowo pracowała nad doskonaleniem narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym, natomiast od momentu pojawienia się pandemii COVID-19 Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu regulacji, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków, a w szczególności na:

- dostosowaniu polityki kredytowej do sytuacji rynkowej;
- uaktualnieniu klasyfikacji ryzyka branżowego i limitów branżowych.

W segmencie detalicznym skupiono się na:

- umożliwieniu Klientom skorzystania z prolongaty spłaty w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (tzw. wakacje kredytowe) oraz monitorowaniu sytuacji Klientów, którzy skorzystali z takiej możliwości;
- wzmocnieniu mechanizmów weryfikacji stabilności źródeł dochodów Klientów wnioskujących o nowy produkt kredytowy;
- zapewnieniu w procesach udzielania oraz odnawiania finansowania wyższego pokrycia ekspozycji kredytowej zabezpieczeniami (dotyczy w szczególności kredytów zabezpieczonych hipotecznie oraz produktów kredytowych przyznawanych mikropresiębiorstwom).

W segmencie korporacyjnym Grupa początkowo zajmowała się działaniami mających na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów kredytowych, w tym decyzyjnych. Podobnie jak w poprzednich okresach kontynuowano prace nad doskonaleniem narzędzi informatycznych wspierających proces kredytowy. Od momentu pojawienia się pandemii COVID-19 Grupa skoncentrowała się na analizach portfela oraz branż w celu identyfikacji ryzyka, analizach regulacji prawnych oraz wprowadzanych narzędzi pomocowych, jak również pracowała nad dostosowaniem regulacji, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków.

Wszystkie powyższe zmiany zarówno w segmencie detalicznym jak i korporacyjnym pozwoliły Grupie zachować poziom ryzyka na akceptowalnym poziomie zdefiniowanym w Strategii Ryzyka.

Jakość portfela kredytowego

Udział kredytów z utratą wartości, obejmujących koszyk 3 oraz aktywa POCI (ang. Purchased or Originated Credit Impaired) w sytuacji zagrożonej (default), w portfelu kredytowym ogółem, na koniec czerwca 2020 r. wyniósł 4,86%. Oznacza to wzrost z poziomu 4,56% na koniec 2019 roku. Częściowo przyrost ten wynika z wprowadzonej w styczniu 2020 nowej, bardziej rygorystycznej, definicji default dla portfela detalicznego, co w konsekwencji spowodowało wzrost tego wskaźnika aż o 0,14 pkt %. Grupa Banku Millennium może jednak w dalszym ciągu cieszyć się aktywami o jednej z najwyższych jakości wśród polskich banków. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem uległ umiarkowanemu zwiększeniu w okresie ostatniego półrocza z 2,69% w grudniu 2019 roku do 2,98% w czerwcu 2020 r.

Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych utratą wartości, obecnie definiowany jako relacja całkowitych odpisów na ryzyko do łącznej wartości kredytów z koszyka 3 oraz POCI w sytuacji default, uległ wzrostowi z 62,4% w grudniu 2019 r. do 65,8% obecnie. Zmiana ta oznacza częściowe przybliżenie poziomu tego wskaźnika do wielkości sprzed nabycia portfela Euro Banku, kiedy to wskaźnik znacząco się obniżył. Zgodnie z zapisami standardu MSSF 3, na moment przejęcia portfel Euro Banku został wyceniony i wykazany w księgach Banku Millennium wg wartości godziwej. W przypadku portfela z utratą wartości, który na moment przejęcia został wykazany w księgach Banku Millennium jako POCI, wartość godziwa była zbliżona do wartości netto tego portfela w księgach Euro Banku, a wartość odpisów bilansowych dla tego portfela na moment przejęcia wynosiła 0 (zero), co miało bezpośredni negatywny wpływ na wskaźniki pokrycia odpisami. Bez tego efektu, wskaźnik pokrycia kredytów wyniósłby 73,3%. Pokrycie rezerwami ogółem kredytów przeterminowanych ponad 90 dni również wzrosło z poziomu 106% pół rok temu do 107% obecnie.

Dynamikę głównych wskaźników ilustrujących jakość portfela kredytowego Grupy przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki jakości portfela Grupy	30.06.2020	31.12.2019
Kredyty z utratą wartości ogółem (mln zł)	3 586	3 276
Rezerwy ogółem (mln zł)	2 358	2 046
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,86%	4,56%
Kredyty przeterminowane ponad 90 dni/kredyty ogółem	2,98%	2,69%
Rezerwy ogółem/kredyty z utratą wartości (%)	65,8%	62,4%
Wskaźnik pokrycia pro-forma (bez efektu PPA*)	72,9%	72,5%
Rezerwy ogółem/kredyty przeterminowane (>90dni) (%)	107,0%	105,8%

(*) Alokacja ceny nabycia (PPA) oznaczała konsolidację portfela z utratą wartości Euro Bank (koszyk 3) po wartości netto.

Wskaźniki kredytów z utratą wartości wg poszczególnych segmentów wykazują trend wzrostowy w portfelu detalicznym z 4,7% do 5,0% (w tym kredyty hipoteczne z poziomu 2,53% do 2,55%), a dla portfela przedsiębiorstw wskaźnik ten wzrósł w ciągu półrocza z poziomu 4,1% do 4,3% (głównie w portfelu leasingowym, dla pozostałych przedsiębiorstw nieznacznie się obniżył). W pierwszym półroczu bieżącego roku wartość walutowych kredytów hipotecznych wzrosła o ok. 225 mln zł do kwoty 15.004 mln zł, tj. o 1,5% (w ujęciu złotowym) w wyniku wzrostu kursu CHF/PLN. W tym portfolio ok. 1 mld PLN kredytów hipotecznych w walutach obcych związany jest z nabyciem Euro Banku. Należy jednak zauważyć, że portfel kredytów hipotecznych byłego banku Euro jest objęty gwarancją i kompensacją ze strony Société Générale. Wyłączając ten portfel Euro Banku, udział kredytów hipotecznych w walutach obcych w całości portfela kredytowego zmniejszył się w tym okresie z 19,49% do 19,21%. Poprawie struktury walutowej portfela kredytów hipotecznych sprzyjał znaczący wzrost sprzedaży kredytów złotych, a także przejęcie portfela złotowego Euro Banku.

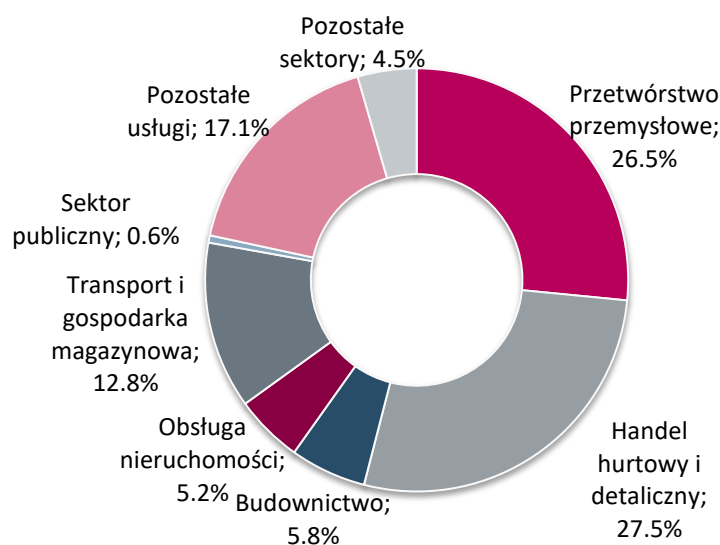
Jakość portfela kredytowego w poszczególnych rodzajach kredytów:

Rodzaj kredytu	Kredyty przeterminowane powyżej 90 dni		Kredyty z utratą wartości	
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2020	31.12.2019
Hipoteczne	1,12%	1,19%	2,55%	2,53%
Inne dla Klientów detalicznych*	7,87%	6,31%	10,80%	9,51%
Klienci detaliczni* razem	3,16%	2,79%	5,05%	4,71%
Leasing	2,75%	2,28%	4,51%	4,12%
Pozostałe Przedsiębiorstwa	2,28%	2,51%	4,14%	4,15%
Przedsiębiorstwa razem	2,45%	2,42%	4,28%	4,14%
Portfel kredytów ogółem	2,98%	2,69%	4,86%	4,56%

(*) w tym: Mikrobiznes o obrotach do 5 mln PLN

Portfel Grupy charakteryzuje się odpowiednią dywersyfikacją, zarówno ze względu na koncentrację największych ekspozycji, jak ze względu na koncentrację w sektorach gospodarki. Udział 10 największych ekspozycji utrzymuje się na bezpiecznym, niskim poziomie 4,3% (wzrost w pierwszym półroczu 2020 z 4,1%).

Udział głównych sektorów w portfelu Grupy przedstawia poniższy wykres:

4.4. POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe i ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

Ryzyko rynkowe obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie na wynik finansowy lub kapitał mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian parametrów (cen) rynkowych.

Ryzyko stopy procentowej z tytułu Księgi Bankowej obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie zarówno na wynik finansowy jak i wartość ekonomiczną kapitału mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmianę stóp. Ryzyko to obejmuje ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.

Zasady zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego i ryzyka stopy procentowej są określone w sposób scentralizowany, z wykorzystaniem tych samych pojęć i miar, które są stosowane we wszystkich podmiotach Grupy BCP.

Główną miarą stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (Value at Risk) - oczekiwana strata, która może pojawić się w portfelu w określonym okresie (okres utrzymywania) z określonym prawdopodobieństwem (przedział ufności), w wyniku niekorzystnych zmian na rynku. Pomiar wartości zagrożonej (VaR) odbywa się codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej dla Banku ogółem, Księgi Bankowej jak i Handlowej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 spowodowała wzrost ryzyka rynkowego i stopy procentowej Grupy.

Wskaźniki VaR dla Grupy, czyli łącznie dla Księgi Handlowej oraz Księgi Bankowej, wzrosły z powodu zmienności panującej na rynku spowodowanej pandemią COVID-19, ale nadal znajdowały się one poniżej obowiązujących maksymalnych limitów. W I półroczu 2020, ekspozycja VaR pozostawała średnio na poziomie ok. 63,8 mln zł dla Grupy (26% limitu) oraz ok. 2,4 mln zł dla Księgi Handlowej (8% limitu). Podobnie, ekspozycja na ryzyko rynkowe na koniec czerwca 2020 wynosiła ok. 68,5 mln zł (27% limitu) oraz ok. 1,5 mln zł dla Księgi Handlowej (5% limitu).

Otwarta pozycja walutowa (zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia) pozostawała poniżej 2% funduszy własnych oraz poniżej obowiązujących limitów maksymalnych (brak zidentyfikowanych przekroczeń).

Wszystkie ewentualne przekroczenia wewnętrznych limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

Wahania rynkowych stóp procentowych mają wpływ na wynik odsetkowy netto Grupy, zarówno w krótkim jak i w średnim horyzoncie czasu, wpływając również na jego wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej. Pomiar obydwu wielkości jest komplementarny w rozumieniu pełnego zakresu ryzyka stopy procentowej w Księdze Bankowej. Z tego względu, obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej, pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje dodatkowo na bazie miesięcznej miary oparte zarówno o zyski, jak i na bazie kwartalnej o wartość ekonomiczną, w szczególności:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnym 12 miesięcy,
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy

zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego oprocentowanie kredytów konsumpcyjnych jest ograniczone (nie może przekroczyć dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych). W sytuacji obniżania stóp procentowych wpływ na dochód odsetkowy netto jest ujemny i zależy od udziału portfela kredytowego, na który wpływa nowa maksymalna stopa procentowa.

Skutki pandemii COVID-19 i jej negatywny wpływ na środowisko gospodarcze, a także obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej na posiedzeniach w dniach 17 marca, 8 kwietnia oraz 28 maja 2020 r. będą miały negatywny wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy. Przed wspomnianymi powyżej trzema obniżkami stóp procentowych, stopa referencyjna NBP została ustalona na 1,5%, tak aby maksymalne oprocentowanie portfela kredytowego nie mogło przekroczyć 10% rocznie. W marcu maksymalne oprocentowanie kredytów spadło natychmiast do 9%, w kwietniu do 8%, a następnie w maju do 7,2%.

Zgodnie z ujawnieniem w raportach opublikowanych w dniu 14 kwietnia oraz 2 czerwca 2020 roku, wyżej wymienione decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżce stóp procentowych do historycznego minimum (obniżka stopy referencyjnej do 0,1% i stopy lombardowej do 0,5%) oraz decyzja o zmianie parametrów rezerwy obowiązkowej łącznie mogą mieć negatywny wpływ na wynik odsetkowy Grupy na poziomie pomiędzy 245 mln zł a 280 mln zł do końca roku 2020. Rzeczywisty wpływ może się wahać i głównie będzie zależny od osiąganych wyników biznesowych, zmian kosztu finansowania oraz innych, neutralizujących działań.

Jeżeli chodzi o wpływ zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej to wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2020 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest znacznie poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15% kapitału podstawowego Tier 1. Podobnie spadek EVE w standardowym scenariuszu nagłego wpływu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 punktów bazowych również nie przekracza nadzorczego maksimum, tj. jest poniżej 20% funduszy własnych.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia istotnych strat w wyniku pogorszenia się warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia potrzeb finansowania wynikających ze zobowiązań Grupy.

Proces planowania i budżetowania Banku obejmuje przygotowanie planu płynności w celu zagwarantowania, że wzrost biznesu będzie wspomagany przez odpowiednią strukturę finansowania płynności oraz spełnione zostaną wymagania nadzorcze w zakresie ilościowych miar płynności.

W I półroczu 2020 r. pandemia COVID-19 miała wpływ na zachowanie światowych rynków finansowych, powodując deprecjację złotego, ograniczenie zaufania uczestników rynku poprzez zmniejszenie dostępnych możliwości finansowania, a także gwałtowny spadek aktywności na rynku skarbowych papierów wartościowych. Pomimo implikacji COVID-19 zaobserwowanych na rynku wspomnianych powyżej, Bank nie zaobserwował żadnego zagrożenia dla swojej pozycji płynnościowej ze względu na rozprzestrzenianie się pandemii. Grupa nadal charakteryzowała się solidną płynnością. Wszystkie nadzorcze i wewnętrzne wskaźniki płynności nadal pozostawały znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów. Kroki podjęte w ramach standardowych i wiążących procedur zarządzania ryzykiem okazały się wystarczające do zarządzania płynnością w obecnym otoczeniu rynkowym.

W 1 półroczu 2020 roku, wzrost depozytów od klientów w szybszym tempie niż kredytów, pozwolił utrzymać Grupie wskaźnik kredyty/depozyty na poziomie znacznie poniżej 100%. Wskaźnik ten wynosił 83% na koniec czerwca 2020 roku (86% na koniec grudnia 2019). Grupa kontynuowała politykę inwestowania nadwyżki płynności głównie w portfel aktywów płynnych, w szczególności w polskie papiery wartościowe o niskim ryzyku szczególnym (Polskie, skarbowe papiery wartościowe, bony skarbowe i pieniężne NBP), których udział w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec czerwca 2020 roku ok. 99%. W ciągu 1 półroczu 2020 roku, portfel ten wzrósł do poziomu ok. 26,0 miliardów zł na koniec czerwca 2020 roku (25% aktywów ogółem) z poziomu 22,7 miliardów zł na koniec grudnia 2019 roku (23% aktywów ogółem). Wzrost wynikał głównie z decyzji Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu wymaganej rezerwy obowiązkowej w stosunku do depozytów z 3,5% do 0,5%, co pozwoliło Grupie uwolnić ok. 2,5 miliarda zł i zainwestować je w papiery dłużne. Aktywa te są akceptowalne przez NBP, charakteryzują się wysokim poziomem płynności oraz mogą być w łatwy sposób wykorzystane jako zabezpieczenie bądź sprzedane bez znacznej utraty ich wartości. Portfel ten, uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Wskaźniki płynności	30.06.2020	31.12.2019
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	83%	86%
Portfel aktywów płynnych (mln zł)*	26 207	22 795
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	202%	171%

(*) Portfel aktywów płynnych: łączna suma gotówki, ekspozycji w stosunku do NBP (w tym nadwyżka nad wymaganą wysokość rezerwy obowiązkowej) oraz dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa, bonów NBP, należności od banków o terminie wymagalności do 1 miesiąca. Portfel dłużnych papierów wartościowych pomniejsza się o haircut NBP dla transakcji repo oraz papiery zablokowane na cele inne niż płynnościowe.

Depozyty ogółem klientów Grupy osiągnęły poziom 86,3 mld zł (81,5 mld zł na koniec grudnia 2019 r.). Wzrost depozytów był napędzany głównie przez środki osób fizycznych, których udział w całości depozytów klientów wynosił ok. 73,5% na koniec czerwca 2020 r. (75,0% na koniec grudnia 2019 r.) Utrzymanie wysokiego udziału środków od osób fizycznych miało pozytywny wpływ na płynność Grupy, pozwoliło uniknąć problemów z płynnością w związku z kryzysem COVID-19 i wspierało utrzymanie wskaźników nadzorczych na bezpiecznych poziomach.

Głównym źródłem finansowania pozostaje baza depozytowa, czyli duże, zdywersyfikowane oraz stabilne środki pochodzące od klientów detalicznych i korporacyjnych oraz od sektora publicznego. Baza depozytowa uzupełniona jest o depozyty instytucji finansowych oraz inne operacje rynku pieniężnego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowany oraz emisja obligacji własnych.

Poziom koncentracji depozytów jest monitorowany na bieżąco i nie miał negatywnego wpływu na stabilność bazy depozytowej w 1 półroczu 2020 roku. W przypadku znacznego wzrostu udziału największych deponentów w bazie depozytowej, dodatkowe środki pozyskane od tych deponentów nie są traktowane jako stabilne. Co więcej, w celu zabezpieczenia przed fluktuacjami bazy depozytowej, Grupa utrzymuje rezerwę płynnych aktywów w postaci portfela papierów wartościowych jak opisano powyżej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza codziennie wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 100 został spełniony przez Grupę. LCR dla Grupy osiągnął poziom 202% na koniec czerwca 2020 r. (171% na koniec grudnia 2019 r.). Wzrost LCR spowodowany był głównie wzrostem portfela aktywów płynnych, jak opisano powyżej.

W 1 półroczu 2020 r. w Grupie regularnie obliczano również wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). W każdym kwartale wskaźnik NSFR był powyżej planowanego minimum nadzorczego w wysokości 100% (minimum nadzorcze będzie obowiązywać w czerwcu 2021 roku).

Ponadto Grupa stosuje wewnętrzną analizę płynności strukturalnej na bazie skumulowanych urealnionych luk płynności (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). W 1 półroczu 2020 r. wszystkie luki płynności były utrzymywane na poziomach wyraźnie przewyższających minimalne limity.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadza się co najmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Grupy, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności, jako wsparcie przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest uregulowany w polityce wewnętrznej, która jest przedmiotem akceptacji Zarządu Banku.

Grupa zapewnia płynność w walutach obcych poprzez pożyczki bilateralne denominowane w walucie obcej, dług podporządkowany oraz transakcje swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów, Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA). W związku z tym, w przypadku niekorzystnych zmian kursów (deprecjacja PLN), Bank zobligowany jest do złożenia depozytu w celu zabezpieczenia rozliczenia instrumentów pochodnych w przyszłości, a w przypadku korzystnych zmian kursów (aprecjacja PLN) Bank otrzymuje depozyt zabezpieczający od kontrahenta. W żadnej z zawartych umów ramowych (zarówno międzynarodowych jak i krajowych) nie są zawarte zapisy ustanawiające związek pomiędzy ratingiem Banku a wysokością depozytów zabezpieczających. Potencjalne pogorszenie ratingu nie będzie zatem miało wpływu na sposób wyliczenia i wymianę depozytów zabezpieczających.

Grupa uwzględnia możliwość niekorzystnej zmiany kursu walut obcych, (w szczególności CHF i EUR powodującej zwiększenie potrzeb płynnościowych), analizuje jej wpływ na ryzyko płynności i uwzględnia to ryzyko w swoich planach płynnościowych.

Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 spowodowała deprecjację złotego. Bezpośrednim efektem aprecjacji franka szwajcarskiego dla banku jest złożenie dodatkowych depozytów jako zabezpieczenie u jego kontrahentów. Potrzeby w zakresie zabezpieczenia zostały częściowo pokryte przez wzrost depozytów ogółem oraz przez upłynnienie części nieobciążonych aktywów płynnościowych.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności. Plan Awaryjny Płynności ustala koncepcje, priorytety, obowiązki i konkretne środki do podjęcia na wypadek kryzysu płynności. Awaryjny Plan Płynności jest testowany i aktualizowany co najmniej raz w roku.

Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym oparte jest o wdrożoną w Grupie strukturę procesową nakładającą się na tradycyjną strukturę organizacyjną. Bieżące zarządzanie poszczególnymi procesami, włączając w to zarządzanie profilem ryzyka operacyjnego procesu, powierzone jest Właścicielom Procesów, którzy raportują do wszystkich pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem i są przez te jednostki wspierani.

W celu zarządzania ryzykiem nadużyć Grupa posiada w swojej strukturze specjalną jednostkę organizacyjną, której celem jest tworzenie, implementacja oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania tym ryzykiem we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku oraz zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Zespół Zarządzania Ryzykiem Nadużyć stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom.

Ryzyko braku zgodności

Brak zgodności regulacji wewnętrznych z obowiązującymi przepisami i wiążące się z tym ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat rzeczowych lub utraty reputacji, jest jednym z obszarów zagrożających działalności bankowej. Monitorując spełnianie regulacji zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, Bank Millennium za szczególnie istotne uważa:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- zapewnienie zgodności wewnętrznych aktów normatywnych Banku Millennium z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także z rekomendacjami i wytycznymi wydawanymi przez organy nadzorcze,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przestrzeganie zasad etycznych,
- monitorowanie transakcji osobistych i ochronę informacji poufnych związanych z Bankiem Millennium, instrumentami finansowymi wydanymi przez Bank, jak również informacji związanych ze sprzedażą/zakupem takich instrumentów,
- monitorowanie i zapewnienie zgodności w zakresie produktów i instrumentów finansowych objętych dyrektywą unijną MiFID II.

Bank Millennium podejmuje odpowiednie działania i stosuje właściwe środki w celu bieżącego i ciągłego śledzenia zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze, zarówno krajowe jak i Unii Europejskiej. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Departament Zapewnienia Zgodności podejmuje szereg działań takich jak:

- 1) informowanie o zmianach w przepisach prawa,
- 2) dokonywanie okresowego przeglądu wszystkich obowiązujących w Banku wewnętrznych aktów normatywnych pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami i standardami,
- 3) analizowanie nowych produktów i usług,
- 4) dokonywanie pomiaru ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku,
- 5) wydawanie opinii,
- 6) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych, oraz
- 7) szkolenie pracowników.

Działalność Banku generuje możliwość powstania konfliktu pomiędzy interesami Banku a interesami Klientów. Główną zasadą Banku jest podejmowanie wszystkich racjonalnych działań w celu identyfikacji oraz przeciwdziałania konfliktom interesów pomiędzy Bankiem a jej Klientami, a także pomiędzy poszczególnymi Klientami, jak również ustanowienie zasad zapewniających, że takie konflikty nie będą miały niekorzystnego wpływu na interesy Klientów.

Grupa Banku Millennium podejmuje także odpowiednie działania w celu zapewnienia zgodnego ze standardami i z prawem, postępowania dotyczącego transakcji osobistych. Działania te oraz środki mają, stosownie do okoliczności, ograniczać lub zapobiegać realizacji transakcji osobistych przez osoby powiązane (Relevant Persons), w sytuacjach mogących spowodować konflikt interesów bądź wiązać się z dostępem do informacji poufnych lub z dostępem do danych o transakcjach Klientów.

Akcje Banku Millennium są dopuszczone do publicznego obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Status taki wymaga szczególnej uwagi i przestrzegania obowiązku utrzymywania najwyższych standardów w zakresie przejrzystości rynków finansowych. Polityką Banku Millennium jest utrzymywanie ścisłej kontroli w zakresie ochrony przepływu informacji poufnych (w tym zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku, MAR). W Banku obowiązuje zakaz wykorzystywania oraz ujawniania informacji poufnych w jakiegokolwiek formie. Nabywanie oraz zbywanie akcji Banku, praw pochodnych dotyczących akcji Banku oraz innych instrumentów finansowych z nimi powiązanych jest zakazane w okresach zamkniętych.

Stosowany przez Bank Millennium, program przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CTF) jest kompleksowym systemem identyfikacji obszarów zagrożenia, jakie niesie

ze sobą pranie pieniędzy. Działania podjęte w ramach realizacji programu obejmują w szczególności:

- stosowanie wobec Klientów środków bezpieczeństwa finansowego uzależnionych od stopnia ryzyka oraz w oparciu o podstawową koncepcję programu, jakim jest zasada „Poznaj swojego Klienta” (KYC),
- rejestracje i raportowanie transakcji,
- typowanie transakcji podejrzanych,
- współpracę z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

Bank Millennium na bieżąco dostosowuje raporty do analizy transakcji podejrzanych, uwzględniając funkcjonujące w danym okresie schematy (branże, kierunki przepływu środków finansowych, zachowania Klientów) w celu skutecznej identyfikacji i raportowania transakcji mogących mieć związek z procederem prania pieniędzy. Wprowadzone procedury wewnętrzne, rozwiązania organizacyjne oraz programy szkoleń dla pracowników, zapewniają sprawne funkcjonowanie programu.

Bank Millennium, mając na uwadze ochronę interesów Klientów lokujących środki w produkty lub instrumenty finansowe o różnym stopniu ryzyka, ściśle monitoruje zgodność tych produktów oraz procesu ich oferowania i obsługi z regulacjami wewnętrznymi oraz prawem i wytycznymi zewnętrznymi - zarówno krajowymi jak i unijnymi. Szczególnym programem monitorowania zgodności objęte są również kredyty konsumenckie oraz produkty ubezpieczeniowe (w tym ubezpieczeniowo - inwestycyjne) kierowane do konsumentów.

W Banku funkcjonują mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku przepisów wewnętrznych i standardów etycznych (tzw. whistleblowing) do Prezesa Zarządu, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego Członka Zarządu - do Rady Nadzorczej. Bank podda weryfikacji każde zgłoszenie, zapewniając jednocześnie zgłaszającym ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminującym i niesprawiedliwym.

5. WAŻNE WYDARZENIA W OBSZARZE ŁADU KORPORACYJNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

5.1. WALNE ZGROMADZENIE BANKU MILLENNIUM

W dniu 20 marca 2020 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Millennium. W obradach uczestniczyło 203 akcjonariuszy reprezentujących 69,09% udziału w kapitale zakładowym Banku, w tym BCP (50,10% kapitału akcyjnego, Aviva OFE (6,33% kapitału akcyjnego) i PZU „Złota Jesień” OFE (5,57% kapitału akcyjnego). Walne Zgromadzenie przyjęło uchwały w sprawie zatwierdzenia za rok obrotowy 2019: sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A., łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. oraz łącznego sprawozdania dotyczącego informacji niefinansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. Walne Zgromadzenie zatwierdziło także sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy 2019 oraz sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej w roku 2019 oraz dokonania oceny polityki wynagradzania w Banku Millennium S.A. Walne Zgromadzenie postanowiło zysk wypracowany w roku 2019 przeznaczyć na pokrycie efektu połączenia z Euro Bank S.A. i kapitał rezerwowi Banku. Walne Zgromadzenie udzieliło absolutorium członkom Zarządu Banku Millennium S.A. i członkom Rady Nadzorczej Banku

Millennium S.A. z wykonania obowiązków w roku obrotowym 2019 a także zaakceptowało zmiany w Statucie Banku.

Następnie w dniu 3 lipca 2020 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Millennium. W obradach uczestniczyło 106 akcjonariuszy reprezentujących 75,13% udziałów w kapitale zakładowym Banku, w tym BCP (50,10% kapitału akcyjnego), Nationale-Nederlanden OFE (8,24% kapitału akcyjnego), Aviva OFE (6,33% kapitału akcyjnego) i PZU „Złota Jesień” OFE (5,57% kapitału akcyjnego). Walne Zgromadzenie podjęło uchwały w sprawie zmian w programie motywacyjnym dla Risk Takers oraz zmian w Statucie Banku w zakresie prowadzonej działalności.

5.2. ODPOWIEDZIALNY BIZNES I DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA

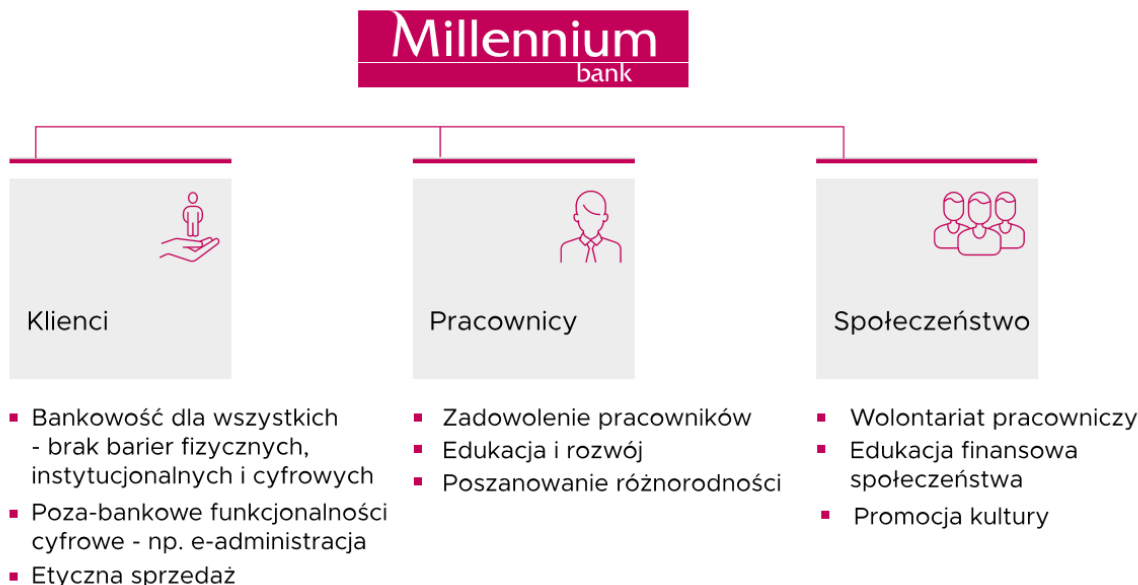
Działania CSR są od lat wpisane w strategię biznesową Banku Millennium i dotyczą trzech głównych grup: klientów, pracowników i społeczności. W odniesieniu do klientów priorytetem jest niwelowanie barier fizycznych i cyfrowych w dostępie do usług bankowych i pozabankowych (np. e-administracji). Kluczem do tego typu działań jest klientocentryzm i dbałość o najwyższej jakości doświadczenie klientów - uważne słuchanie, obserwacja preferencji i wspólne testowanie usług w bankowym User-Experience Lab.

Bank Millennium konsekwentnie zwiększa dostęp do rozwiązań mobilnych otwierających dostęp do usług bankowych i pozabankowych w każdym miejscu i czasie (m.in. e-administracji, zakupu biletów komunikacji, płatności za parkingi czy przejazdy autostradą). Dostosowuje również usługi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku, słuchu i ruchu. Z myślą o nich sukcesywnie rozszerza dostępność oddziałów, bankomatów, głosowego serwisu telefonicznego oraz prowadzi stronę internetową bez barier. Aktualnie 100% bankomatów i ponad 70% oddziałów Banku jest dostosowana do wymagań klientów z niepełnosprawnościami.

Programy CSR realizowane dla pracowników dotyczą przede wszystkim wspierania różnorodności w miejscu pracy (Bank Millennium jest sygnatariuszem Karty Różnorodności), zapewnienia stabilnych i atrakcyjnych warunków zatrudnienia oraz oferowania możliwości angażowania się w działania społeczne. Ze względu na nieoczekiwaną sytuację epidemiologiczną, programy społeczne realizowane za pośrednictwem Fundacji Banku Millennium w pierwszym półroczu 2020 roku koncentrowały się na działaniach zwiększających bezpieczeństwo pracowników w warunkach ryzyka zachorowalności na COVID-19, finansowym wsparciu prac nad badaniem i wprowadzeniem pierwszych polskich testów na obecność koronawirusa oraz zdalnej edukacji finansowej.

Wszystkie działania CSR są corocznie od 14 lat podsumowywane w raporcie odpowiedzialności społecznej Banku Millennium: <https://raportroczny.bankmillennium.pl/2019/pl/>

Najważniejsze działania CSR prowadzone w 1 połowie 2020 roku:

1. Od połowy marca bezprecedensowy kryzys spowodowany pandemią COVID-19 w poważny sposób zakłócił funkcjonowanie gospodarki i życia społecznego. Bank natychmiast uruchomił działania pomocowe skierowane do swoich pracowników, klientów i społeczności. Priorytetem stało się bezpieczeństwo wszystkich osób należących do wymienionych grup.

- Fundacja Banku Millennium i Bank Millennium przekazały 500 000 zł Instytutowi Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk z Poznania na wsparcie wprowadzania pierwszych polskich testów na obecność koronawirusa. Testy wchodzą do masowej produkcji, a naukowcy Instytutu kontynuują prace badawczo-rozwojowe nad testami nowej generacji. Pomoc w zwiększeniu skali i przyspieszeniu procesu testowania Polaków jest warunkiem niezbędnym powrotu do prawdziwej normalności w życiu społecznym i gospodarczym.
- W kwietniu utworzono Specjalny Funduszy Wsparcia dla Pracowników na wypadek zarażenia koronawirusem. Fundusz zasilony kwotą 1 000 000 zł ze środków Banku jest wyrazem solidarności i troski Zarządu o te osoby z bankowej społeczności, które zachorują i znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Program obejmuje wszystkich pracowników i ich najbliższe rodziny.
- Bank aktywnie promował i informował klientów o sposobach bezpiecznego bankowania bez wychodzenia z domu. Prezes Banku w specjalnych listach osobiście zachęcał klientów do dbania o zdrowie i zdalnego korzystania z usług Millennium. Również Radek Kotarski w emitowanej podczas pandemii reklamie (nagręconej samodzielnie, w swoim własnym mieszkaniu) namawiał do bezpiecznego bankowania z domu. Bank wprowadził również szereg rozwiązań ułatwiających bankowanie online, m.in. możliwość zdalnego otwierania konta z wykorzystaniem potwierdzenia tożsamości na podstawie zdjęcia z dowodu osobistego i selfie.
- W ramach akcji #zostanwdomu Bank bezpłatnie udostępnił w sieci filmy festiwalowe Millennium Docs Against Gravity oraz wersje online spektakli teatralnych emitowanych przed laty przez TVP w ramach programu „Perły Millennium”.
- Podjęto również szereg działań wspierających bezpieczeństwo pracowników. Funkcjonowanie banku zostało tak zorganizowane, by móc oferować nieprzerwanie usługi bankowe z jednoczesną dbałością o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz klientów. Prawie wszyscy pracownicy, którzy mogli wykonywać swoje obowiązki poza biurem i chcieli pracować w domu, pracowali zdalnie. Około 600 osób, w dużej mierze na własne życzenie, pracowało w biurach w Warszawie, Wrocławiu i Gdańsku.

- We wszystkich oddziałach Bank stosował i stosuje dodatkowe zasady bezpieczeństwa (dodatkowa dezynfekcja powierzchni, separatory z plexi oddzielające pracowników od klientów, ograniczona liczba klientów mogących jednocześnie przebywać w oddziale i minimalna odległość pomiędzy osobami przebywającymi w oddziale, wyposażenie pracowników w rękawiczki, maski lub przyłbice).
- W ramach działań wspierających dobrostan pracowników zorganizowano akcję profilaktyki zdrowotnej „Zadbaj o siebie w maju”. W ramach projektu, w Świecie Millennium, MilleForum oraz Contact Center News pojawiły się porady, artykuły, ćwiczenia od specjalistów i pracowników, pomagające zachować równowagę fizyczną i psychiczną podczas pracy zdalnej. Odbył się również czat z psychologiem.
- 18 maja dla 3600 pracowników centrali pracujących zdalnie wdrożono trzyetapowy plan bezpiecznego powrotu do biura. Plan zawiera m.in.: podejście do organizacji pracy osób znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka zachorowania, osób uznanych wcześniej jako kluczowe dla utrzymania ciągłości biznesowej banku oraz zasady obowiązkowej obecności, a także zachowania bezpieczeństwa, organizacji spotkań, poruszania się w częściach wspólnych budynków, etc.
- Z myślą o powrotach do biur wprowadzono specjalne zasady bezpieczeństwa i organizacji pracy. Zalecenia dotyczą m.in. obowiązku noszenia masek, dezynfekcji rąk, zachowania 1,5 m odległości w przestrzeniach biurowych, poruszania się po budynkach. Wdrożono również specjalną komunikację wizualną oraz komunikację w kanałach intranetowych, które przypominają o przestrzeganiu zasad i zaleceń.

2. Program edukacji finansowej Finansowy Elementarz to autorski program edukacji finansowej przedszkolaków realizowany przez Fundację Banku Millennium pod honorowym patronatem Ministra Edukacji i Rzecznika Praw Dziecka. Jego celem jest wyjaśnienie najmłodszym, poprzez zabawę, podstawowych pojęć z zakresu finansów.

- Ponieważ realizacja programu w formie warsztatów w przedszkolach była niemożliwa, projekt przeniesiono do sieci i jako seria trzech animowanych filmów dla dzieci zaistniał na YouTube. Z przygotowanych specjalnie dla przedszkolaków animowanych filmów o przygodach Pana Sebastiana, głównego bohatera „Finansowego Elementarza” dzieci mogą się dowiedzieć m.in. skąd się biorą pieniądze i dlaczego nie można mieć wszystkich zabawek na świecie. Jest to realne wsparcie rodziców w domowej edukacji przedszkolaków w czasie pandemii. Kolejny film w przygotowaniu.
- Trwają zaawansowane prace na Poradnikiem dla rodziców zatytułowanym „Jak uczyć dzieci finansów”. Poradnik będzie zawierał 11 tekstów, które mogą być pomocne w wychowaniu przedsiębiorczych dzieci. E-artykuły zawierają ciekawe gry i zabawy angażujące zarówno dzieci jak i dorosłych. Wyróżnia je lekki styl, przystępny język i praktyczny charakter. Celem poradnika jest nauka dobrych nawyków związanych z oszczędzaniem, szacunkiem dla pracy i pieniędzy. Premiera w lipcu.
- Potrzebę tego typu Poradnika potwierdziło badanie przeprowadzone w maju przez Agencję GfK na zlecenie Fundacji. Respondenci badania - rodzice dzieci w wieku przedszkolnym - zadeklarowali, że odczuwają potrzebę edukacji dzieci w dziedzinie finansów. Trzy czwarte badanych rodziców przedszkolaków jest zdania, że wiek 3-7 lat to najlepszy moment na rozpoczęcie edukacji finansowej swoich pociech.

3. „Bankowość bez barier” to nadal jeden z głównych programów społecznych prowadzonych przez Bank Millennium, którego celem jest niwelowanie barier cyfrowych i fizycznych w dostępie do usług finansowych i pozafinansowych. Powadzone przez Bank i Fundację Banku działania CSR są wysoko oceniane przez rynek.

- W kwietniu Bank zajął dwa pierwsze miejsca w konkursie TOP CDR Firma Odpowiedzialna Technologicznie. Wyróżnienia zostały przyznane za projekt „Bankowość bez barier” w kategoriach: Digitalizacja i Nagroda publiczności.

- Bank został również wyróżniony Złotym Listkiem CSR tygodnika Polityka, awansując do wąskiej grupy instytucji, których działania CSR są oceniane najwyżej. We wcześniejszych latach bank aż pięciokrotnie zdobywał Srebrny Listek. Te wyjątkowe nagrody trafiają do firm, które w codziennej działalności wdrażają najwyższe standardy odpowiedzialności społecznej - mają systemy zarządzania etyką, angażują się społecznie, wprowadzają działania w odpowiedzi na potrzeby klientów i pracowników oraz minimalizują swój wpływ na środowisko naturalne.
- Inicjatywy Banku adresowane do klientów, pracowników, społeczności lokalnych oraz środowiska naturalnego zostały w kwietniu opisane w raporcie Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialny Biznes w Polsce 2019”. Wyróżnione działania realizowane przez Bank to m.in. program edukacji finansowej przedszkolaków „Finansowy Elementarz”, program wolontariatu pracowniczego „Millantrop”, zwiększanie dostępności usług finansowych dla osób niepełnosprawnych, wprowadzanie udogodnień dla pracujących rodziców w ramach programu „Rodzice na tak” oraz aktywności prowadzone na rzecz środowiska naturalnego.

4. W pierwszym półroczu Bank i Fundacja Banku Millennium wspierała również programy promocji kobiet

- Bank Millennium wraz z BCP wziął udział w rankingu Bloomberg Gender Equality Index w którym wzięły udział firmy z 42 krajów z całego świata, reprezentujące ponad 50 różnych sektorów. Bank dołączył w ten sposób do 325 firm, które wyróżniają się we wdrażaniu praktyk oraz polityki równości płci, różnorodności i integracji. Jasne i przejrzyste raportowanie jest w tej kwestii kluczowe. Wyniki edycji 2020 zostały ogłoszone w styczniu br.
- W 1 połowie 2020 roku Bank kontynuował program 3xM(ille). m.in. 20 lutego zorganizował spotkanie podsumowujące dotychczasowe edycje projektu. W wydarzeniu zatytułowanym „Różnorodność” uczestniczyły prelegentki poprzednich edycji oraz ponad sześćdziesiąt kobiet pracowniczek Banku.
- 1 czerwca Bank został partnerem wspierającym konkursu „Jestem Liderką” organizowanego przez Vital Voices Poland, organizację pozarządową działającą od ponad 30 lat, dla kobiet w wieku 16-19 lat. Celem programu jest wspieranie rozwoju talentów przywódczych, obalanie stereotypów oraz promowanie kobiecego stylu przywództwa. Nagrodą jest udział finalistek w programie rozwojowo - mentoringowym. Millennium wspierając projekt, wykorzystuje swoje główne atuty: mocną pozycję na rynku, doświadczenie w rozwoju najlepszych liderów oraz promocję współpracy opartej na różnorodności. Jest to okazja do przedstawienia szerszej publiczności efektywnej współpracy, doświadczenia oraz realizowanego w Banku Millennium przywództwa kobiet.
- Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet Fundacja Banku Millennium ufundowała 2 granty pieniężne na wsparcie działalności kobiet w sferze kultury. Celem konkursu #BankowośćJestKobietą, organizowanego przez grupę banków, było wyłonienie najciekawszych projektów/inicjatyw na rzecz kobiet, zaproponowanych i zrealizowanych przez kobiety. Konkurs przeprowadzony w marcu i kwietniu za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook skierowany był do organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz aktywizacji kobiet w społecznościach lokalnych.

6. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

6.1. PREZENTACJA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2020 r. i dane porównywalne oraz skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2020 r. i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy. Niniejsze Półroczne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku oraz Grupy Kapitałowej.

6.2. WYBÓR PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2020 r. oraz skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2020 r., - został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
22.07.2020	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Wojciech Haase	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	António Pinto Júnior	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Jarostaw Hermann	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym